

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Korunets Department of English Philology and Translation

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “Love expression strategies and their transformations in the Ukrainian translation of “5 Love Languages to Children” by G.Chapman”

Group MPa 04-21
School of translation studies
Educational Programme Translation
Studies: Specialized Translation
(English and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Anna.Y.Kirpach

Research supervisor:

Liliana.V.Kozyarevich-Zozulya

Kyiv – 2022

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) 2 курсу МПа 04-21 групи факультету перекладознавства КНЛУ
Кірач Анни Юрїївни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Тема роботи «Стратегії вираження кохання і їх трансформації в україномовному перекладі твору Г.Чепмена 5 Love Languages to Children “П’ять мов кохання до дітей”»

Науковий керівник доцент Козяревич-Зозуля Ліліана Василівна

Дата видачі завдання “10” вересня 2021р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2021 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2021 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2021р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2022 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2022р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2022 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	07 жовтня 2022 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2022 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2022 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студента(ки) 2 курсу групи МПа 04-21 факультету перекладознавства спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Кірач Анни Юрївни

(ПІБ студента)

за темою «Стратегії вираження кохання і їх трансформації в україномовному перекладі твору Г.Чепмена 5 Love Languages to Children “П’ять мов кохання до дітей”»

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити √ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	☐ усі компоненти присутні , ☐ один компонент відсутній ☐ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ незначні помилки в оформленні ☐ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути)

(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

_____ (підпис керівника)

(_____) (ПІБ керівника)

” ____ ” _____ 2022 рік

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студента(ки) 2 курсу групи Мпа 04-21 факультету перекладознавства спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Кірпач Анни Юріївни

(ПІБ студента)

за темою _____ «Стратегії вираження кохання і їх трансформації в україномовному перекладі твору Г.Чепмена 5 Love Languages to Children “П’ять мов кохання до дітей”»

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — загалом 10 балів (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи у форматуванні – 8 , незначні помилки в оформленні – 6 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки у формулюваннях – 6 , суттєві помилки у формулюваннях – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві помилки у формулюваннях – 8 , недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6 , відсутній критичний аналіз наукових праць – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , не відповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

(ПІБ рецензента)

(підпис рецензента)

” ” _____ 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЮБОВНОГО ДИСКУРСУ У МОВОЗНАВСТВІ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ.....	4
1.1. Вивчення любовного дискурсу у гуманітарних практиках.....	4
1.2. Сімейний любовний дискурс	10
1.3 Стратегії вираження любові у дискурсі Г.ЧЕПМЕНА	20
Висновки до розділу 1	27
РОЗДІЛ 2	
МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЛЮБОВИ ДО ДІТЕЙ В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТВОРУ Г.ЧЕПМЕНА	28
2.1 Експресивні та емотивні засоби вираження любові до дітей у творі Г. Чепмена.....	28
2.2. Вербальні засоби вираження любові	37
2.3. Невербальні засоби вираження любові	42
Висновки до розділу 2.....	47
РОЗДІЛ 3	
ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ТВОРІ Г.Чепмена.....	48
3.1 Стратегії перекладу твору Г.Чепмена.....	48
3.1.1 Лексичні трансформації в україномовному перекладі твору Г.Чепмена.....	53
3.1.2 Граматичні трансформації в україномовному перекладі твору Г.Чепмена.....	58
Висновки до розділу 3.....	61
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64
ДОДАТКИ.....	72

ДОДАТОК А. Табл.1 Засоби спілкування.....	86
ДОДАТОК Б. Табл.2 Типи дотиків в "Словник дотиків" М. Аржиль.....	87
SUMMARY.....	88

ВСТУП

Кохання - одне з найпотужніших почуттів, які може відчувати людина. Воно має здатність давати людям надію, змушувати їх відчувати себе щасливими та навіть допомагати їм зцілитися від минулих образ.

Кохання також є складною емоцією, і іноді її важко зрозуміти. Існує багато різних типів любові, і не всі вони романтичні. Наприклад, ви можете любити своїх друзів і родину, або ви можете любити свою країну чи справу. Ви також можете любити такі речі, як своє хобі чи улюблену їжу.

Незалежно від того, яку любов ви відчуваєте, це сильна емоція, яка може позитивно вплинути на ваше життя. Кохання варте того, щоб його святкувати, і це те, що кожен повинен відчувати та вміти розпізнавати чи вміти ділитися.

Що таке любов? Питання, на яке важко відповісти, але питання, яке з часом задає кожна дитина. І питання, на яке кожен батько завжди повинен знайти правильну відповідь, проблема полягає в тому, чи зможуть вони пояснити його простими словами чи ні. З перших днів свого життя діти шукають кохання. Батьки повинні реагувати на їхні потреби та надавати їм необхідні відчуття безпеки, піклування. Для кожної дитини важливо відчувати любов, розуміти і вміти висловлювати свої почуття.

Отже, концепт “кохання” є складним та багатограним, це поняття часто стає предметом дослідження багатьох гуманітарних та негуманітарних дисциплін, таких як: філософії, релігієзнавства, етики, естетики, літературної критики, психології, соціології та ін. Саме тому існує велика зацікавленість в любовному дискурсі. Крім того, кохання можна передавати різноманітними стратегіями, експресивними та емотивними засобами.

Актуальність теми роботи обумовлена зростанням наукового інтересу до терміну любовний дискурс.

Об’єкт дослідження – методи перекладу та стратегії трансформації в англійській мові та її переклад українською мовою.

Предметом дослідження є особливості перекладу любовного дискурсу на матеріалі Г.Чепмена.

Мета дослідження: охарактеризувати особливості терміну любовний дискурс та проаналізувати на матеріалі дослідження способи її відтворення при перекладі з англійської на українську мову.

Досягнення мети роботи передбачає вирішення таких завдань:

1. Визначити сутність любовного дискурсу.
2. Проаналізувати основні стратегії кохання у любовному дискурсі на матеріалі твору Г.Чепмена.
3. Проаналізувати способи перекладу проявлення любові до дітей в тексті Г.Чепмена.

Матеріалами дослідження виступають приклади стратегій кохання використаних у творі Г.Чепмена 5 Love Languages to Children “П’ять мов кохання до дітей”»

Основні методи дослідження: - критичний аналіз досліджень з даної проблеми; - системний аналіз; - метод зіставлення, - описовий метод (прийоми внутрішньої та зовнішньої інтерпретації).

Наукова новизна дослідження запропонованої роботи полягає в тому, що в даній роботі були виокремлені трансформації та їх стратегії вираження кохання для збереження прагматичних функцій у перекладі україномовному

тексті твору Г. Чепмена.

Практичне значення роботи полягає в тому, що дані, отримані в результаті дослідження, можуть бути застосовані як у галузі філології і, зокрема, перекладознавства, так і психолінгвістики та психології.

Основні питання, розглянуті в роботі, можуть бути включені до розробки лекцій з перекладознавства та стилістики, використані при перекладі художнього тексту.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЮБОВНОГО ДИСКУРСУ У МОВОЗНАВСТВІ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1. Вивчення любовного дискурсу у гуманітарних практиках

Термін «дискурс кохання», вперше був використаний Р. Бартом у роботі «Фрагменти мови закоханого» (*Fragments d'un discours amoureux*, 1977) [1], термін було прийнято перекладати іншими мовами з використанням узгодженого чи неузгодженого визначення, залежно від граматичних можливостей мови та від наявності додаткового визначення з уточнюючим значенням, без різниці у семантиці: *Liebesdiskurs* [2], *der Diskurs der romantischen Liebe* [3] (нім.); *love discourse* [4], *the discourse of romantic love*, *amorous discourse* (англ.); *дискурс любові* [2] (біл.); *дискурс кохання* [6], *любовний дискурс* [1, 3] (рус.).

Тож, поняття «любовний дискурс» запропонував до наукового обігу саме Р. Барт [1]. Такі лінгвісти, як А. Булкіна, Н. Гноева, О. Дмитрук, М. Зубрицька, Л. Рупенко, В. Скрябіна [10], В. Туренко, О. Філатова та ін. розвивали дане поняття в українському мовознавстві.

Первинна мисленнєво-мовленнєва діяльність, дискурсивне мислення, стала предметом спостереження у творі Р. Барта «Фрагменти промови коханого» [1]. Услід за К. Седовим О. Гармаш зосередив увагу на конкретній комунікативній проблемі, специфічному способі спілкування, що виникає на первинному етапі формування мови. Основними мотивами виникнення та функціонування любовного дискурсу є любовний потяг та еротичне (класичне) кохання. Набуття цілісності в гармонії з об'єктом любові є метою любовного дискурсу.

Любовний дискурс має такі характеристики, як спонтанність, залежність, порушення логіки та структурного оформлення висловлювань. На фонетичному рівні вимова нечітка, побіжна; на лексичному рівні – існує зниження рівня вживання нормативності лексем. Любовний дискурс зазвичай відбувається в діалогічній формі. Вербальне спілкування доповнюється невербальним

спілкуванням, а основна інформація, наміри та цілі передаються за допомогою міміки, жестів, порушення проксеміки [3]. Лінгвістка Т. Шмельова назвала такі типи ілокутивних сил, що керують дискурсом: інформативні, оцінні та ритуальні.

Отже, ми можемо віднести любовний дискурс до ритуального типу дискурсу. У різних культурах любовна гра вимагає дотримання ряду умов: в Італії знамениті серенади під вікном дам серця, в Англії - відправляти квіти поклавши в букет візитку.

У цій роботі подано базовий аналіз любовного дискурсу, тобто експресивної поведінки «закоханого суб'єкта». «Фрагменти» — це «словники» мови закоханих, що містять серію «символів», тобто фрагментів любовних слів, які суб'єкти використовують у вербальному спілкуванні.

Аналізуючи дискурс кохання, Ролан Барт покладається на власне прочитання літературних творів, будь то роман «Страждання юного Вертера» та інші важливі романи чи будь-яка інша форма мистецтва та творчості, у поєднанні з власним досвідом і роздумами, іноді з приватними бесідами, щоб сформувані послідовний дискурс любові.

Ця робота є «пропозицією» методу дослідження мовних компонентів дискурсів «суб'єктів кохання», здатного пояснити чи принаймні прояснити будь-який досвід мовних феноменів кохання. Для Ролана Барта «коханий» — це культурний суб'єкт, мова якого є відбитком певного коду, а не носієм певного симптому. Варто зазначити, що Ролан Барт не обговорює гендерну специфіку дискурсу. Важливо те, що цей «об'єкт любові» існує; чоловік він чи жінка не має значення. У своєму аналізі «Фрагментів мови коханого» культуролог і літературознавець Надія Ползікова назвала це «кохання унісекс». [5]

Щоб якомога суттєвіше пояснити власну думку, автор подає різноманітні «фрагменти» чи меседжі («Ревнощі», «Сповідь» чи навіть «Катастрофа») у випадкових посиланнях, які формують структуру книги. «Фрагменти промови коханого» залишаються «винятком із правил» у літературному полі любовного

дискурсу, досі досить обмеженого.

Ще одна важлива класифікація дискурсів пов'язана з типом носія комунікатора. Лінгвіст О. Четіна для опису особливостей жіночого романного ідіостилю вживає термін «гендерний дискурс» [12]. Любовний дискурс є повністю гендерним дискурсом, оскільки кожен оратор у любовній грі має власний набір мовленнєвих стратегій і тактик. Отже, однією з головних інтенцій комунікантів є переконання, яке полягає у впливі на думки, враження, ставлення, почуття, емоції адресата [11]. У любовному дискурсі адресат визнає намір переконати в ситуаціях, коли він і адресат мають реальні чи уявні розбіжності в думках чи ставленні. Це можуть бути вагання, недовіра або відмова під час знайомства, флірту чи освідчення в коханні. Емоційний компонент спілкування лежить в основі любовного дискурсу [11]. Компліменти, жарти та неоднозначні погляди є не лише вербальним і невербальним компонентом любовного дискурсу, а й мовною грою, яка дозволяє учасникам дослідити свою творчу сторону.

Варто зазначити, що з погляду граматики російської мови висловлювання дискурс кохання та любовний дискурс еквівалентні. Тут кохання та любовний – визначення. Суб'єктом любовного дискурсу виступає закоханий, адже дискурс любові – це, за Р. Бартом, дискурс закоханого [8]. У художньому тексті позицію закоханого займає персонаж, оповідач або автор. Саме тому, що суб'єкт любовного дискурсу – це закоханий, найчастіше літературний дискурс любові виявляється там, де має місце дискурс персонажів. На цьому рівні обидва варіанти можна використовувати як взаємозамінні навіть у рамках однієї роботи, що дуже зручно. Наприклад, варіант дискурс кохання не функціональний за подальшої конкретизації (дискурс персонажів, дискурс автора, дискурс нового типу, дискурс ХХІ ст. та ін.) на відміну від свого синоніма любовний дискурс. Зрозуміло і, що важливо, однозначно звучать варіанти дискурс нового типу, любовний дискурс ХХІ ст. і т.д. Це простий спосіб уникнути двозначностей, породжуваних нагромадженнями іменників у

родовому відмінку, коли неясно, яке слово головне, а яке – залежне. Існують роботи, в яких успішно використовуються обидва варіанти як синонімічні. При більш детальному вивченні узуса з'ясовується, деякі дослідники схильні використовувати один варіант, інші – інший. У російськомовних монографіях і дисертаціях, як правило, автори віддають перевагу терміну «дискурс кохання» [6], тоді як у статтях часто використовується варіант «любовний дискурс». Говорити про мовну чи термінологічну норму складно, оскільки дискурс – термін запозичений та відносно новий для вітчизняної науки. Тому, щоб зробити висновок про можливу різницю в семантиці синонімів, розглянемо аналогічні словосполучення з іменниками: пісня та слова, роман та лірика.

Також важливо визначити об'єкт любовних слів. Якщо текст розуміється як дискурс, він розглядається в термінах діалогу, тому саме діалог властивий дискурсу. З одного боку, дискурс — це текст, який веде діалог із контекстом поза мовою та соціокультурним простором епохи, з іншого — це текст, спрямований на інших. Тому об'єктом любовного дискурсу часто є хтось інших, включаючи читача, явного чи прихованого, а також реального. У любовному дискурсі традиційне «я тебе люблю» не обов'язково сказане, і визнання не є складовим елементом його значення. Так, У. Мотт у своїй лекції в розмові Ф. Петрарки про кохання пояснював: «Говорити про кохання не означає говорити про почуття. Це означає говорити про людське серце, говорити про його розум, який є розумом закоханого». .." [13].

Любовний дискурс практично не досліджений з точки зору його організації мовних структур, які відображають певний когнітивний стан. Цей тип дискурсу лінгвісти трактують як комплексний феномен людського життя, філософська гіпотеза, неіндивідуалістичний досвід, на якому лежить відбиток класової, соціальної та часової приналежності. Обслуговує сферу романтичного спілкування. Любовний дискурс визначається як сфера інтимного та особистого спілкування між чоловіками і жінки, засновані на почутті кохання між людьми, які емоційно взаємодіють, обмінюються емоційно вербальні та невербальні

знаки. До основних характерних ознак любовного дискурсу можна віднести посилення емоційності, ситуаційна обумовленість, стратегія кооперативної ввічливості, маніпулювання тощо. Мовлення закоханих обумовлюється соціальними, культурними, історичними та психологічними чинниками, які дає можливість виокремити його як тип дискурсу, що має як вербальні, так і невербальні ознаки.

Словесне вираження любові пов'язане з соціокультурними нормами суспільства. Вивчення любовного дискурсу вимагає широкого використання різноманітних методів і прийомів дослідження. Наявні дослідження любовного дискурсу дозволяють говорити про його жанрову обумовленість, яка полягає в у міжособистісних відносинах суб'єктів спілкування в певній емоційній ситуації, напр. ситуації знайомства, залицяння, освідчення в коханні тощо. Аналіз показує, що мовленнєвий утворення інтимних стосунків функціонально обумовлена «особливою» мовою – мовою довіри, ніжності, емоційності, доступна кожному, незважаючи на те, що ця мова орієнтована на конкретної людини. У інтимному спілкуванні між партнерами є більше, ніж проста передачі і сприйняття слів. Мовна діяльність закоханих полягає в кодових сигналах, які передають інформація, багата думками, що сприяє розвитку комунікації ідей і почуттів від людини до людини.

Отже, любовний дискурс – це відображення словника, який використовується закоханим, від імені персонажа, оповідача або автора, що розуміється в аспекті діалогу з Іншим і, як наслідок, відображення мовленнєвих тенденцій в зв'язку з екстралінгвістичним контекстом.

Крім того, кохання або любовний дискурс важливі не тільки між парою молодих людей але й в сім'ї, наприклад між батьками та дітьми. Адже, кохання для кожної особистості своє, різне і неповторне. Тільки в коханні та завдяки їй людина залишається людиною. Вона може проявлятися по-різному: як любов до самого себе, до Батьківщини, любов між чоловіком і жінкою, батьківське кохання, любов дітей, любов до своїх рідних тощо. У будь-якому випадку це те

почуття, яке змушує нас посміхатися, радіти, насолоджуватися кожною хвилиною життя і творити. Людині, яка любить, весь світ здається іншим, яскравим, привітним, добрим, неймовірно цікавим, повним казкових мрій і надій.

1.2. Сімейний любовний дискурс

Першими соціальним середовищем в розвитку кожної дитини – є батьки. Саме батьки забезпечують задоволення практично всіх потреб, у тому числі в любові і прихильності.

Згідно до багатьох науковців, таких як : А. Адлер, 1999; Р. Берні, 1986; Дж. Боул-бі, 1991; Д.В. Віннікот, 1998; А. Лоуен, 1998; В.А. Раміх, 1997; А.С. Співаковська, 2000; З. Фрейд, 1989; Е. Фромм, 2001; Е. Ерік-сон, 1996 та інш. саме батьківська любов є рушівним поштовхом у розвитку дитини та сприяє задоволенню його життєво - необхідних потреб.

Однією з найсильніших і найтриваліших потреб людини є бажання батьківської любові. Дитина будь-якого віку потребує батьківської любові, оскільки вона дає їй відчуття захищеності, психологічної безпеки, підтримує сприятливий стан емоційно-чуттєвого світу, вчить любові та моральної поведінки, тому джерелом життєвого досвіду для зростаючої дитини служить її потенційний батько.

А. Лоуен (1998) зазначає, що брак любові в ранні роки життя тягне за собою емоційне недорозвинення дитини. Особистість, що сформувалася в результаті недостачі батьківської любові, характеризується з почуттям внутрішньої порожнечі. Крім того, такій особі притаманна потреба в тому, щоб про неї дбали, а потім в майбутньому це створює залежність для людини. Це відбувається у вигляді прагнення контакту і близькості. Такі люди особистісно є незрілі.

Батьківська любов – це почуття, яке батьки вкладають у своїх дітей протягом усього життя. Батьківська любов є основним засобом виховання у

дітей любові до всього, що їх оточує. Батьківська любов у кожній родині сприймається як батьками, так і дітьми по-різному. Отже, як щодо того, щоб ми з'ясували, що означає справжня батьківська любов?

Дитина відчуває любов батьків з малечку. Діти повинні завжди демонструвати свою любов, як морально, так і фізично. Вони повинні визнати і повірити, що їх люблять. Якщо дитина отримує необхідну кількість батьківської любові, вона зможе міцно стояти на ногах і поважати себе та своїх близьких.

Любов до дитини полягає у вираженні ніжності, ласки і турботи з боку батьків. Батьківська любов, можливо, найщиріша, бо вона заснована на свідомих та безмежних самопожертвах та самовіддачі батьків.

Батьківський інстинкт іноді буває надто охоронно-захисним, навіть коли це може негативно позначитися на дитині. Батьківська любов повинна зберігати себе від двох небезпечних крайнощів: «сліпої самопожертви» та від «надмірної опіки». У першому випадку у свідомості дитини поєднується система моральних цінностей, породжуються егоцентризм стосовно інших людей і споживання у відношенні з батьками.

Емоційні прояви характеризують батьківську любов. На думку К.Є. За Айзардом (2000), сутність любові — це модель емоцій і когнітивних процесів, що означає, що любов має як емоційний, так і розумовий аспекти.

На батьківську любов впливають такі емоції, як задоволення, радість і хвилювання. Він також відображає негативні емоції, такі як смуток, гнів, засмучення, розчарування та інші (про це говорили у своїх роботах М. Аргайл, 2002; К. Е. Ізард, 2000; А. Н. Сизанов, 1989; Л. Б. Шнайдер, 2000).

Батьківська любов виділяється пізнавальним змістом. Батьківська любов демонструє особистісний характер, тому неможливо говорити про наявність любові до дитини, попередньо не дізнавшись про неї щось і не оцінивши її індивідуальних якостей. Любити - означає розуміти. Знання – одна зі сторінок любові; воно виходить за межі поверхні і проникає в суть справи. Існує думка, що батьківська любов - це розчинення в дитині, в яке батьківська жага пізнання

проникає через зв'язок, і в злитті батько пізнає дитину і самого себе (К. Василов, 1982; Е. Фромм, 2002; Т. Шибутані, 1969). (К. Василів, 1982; Е. Фромм, 2002; Т. Шибутані, 1969).

Натомість В. Франкл (1990) ідентифікує пізнавальну функцію батьківської любові як здатність зрозуміти людину в її сутності, конкретності, неповторності та неповторності, а також її цінність і необхідність. Отже, кохання не засліплює, а змушує бачити. Любов розкриває неповторність і індивідуальність коханої людини, бачить її у всій неповторності.

Батьківська любов характеризується активною турботою, зацікавленістю життям і благополуччям дитини. Батьківська любов є потужним мотиватором в батьків. Любити - це перш за все віддавати, а не отримувати. Одночасно «віддаючи» батько/мати демонструє свою силу, відчуває свою силу, могутність, багатство. Дарувати для батьків – це саме по собі радість. Любити – означає піклуватися, робити все можливе, щоб дитині було добре і комфортно, задовольняти її потреби.

Батьківська любов дається батькові як безпосередня даність як переживання, пов'язане з суперечливим емоційним відображенням предмета, явища, внутрішнього стану (в даному випадку образу дитини).

Хвилювання - це суб'єктивне відображення світу по відношенню до суб'єкта, засноване на можливостях світу для задоволення актуальних потреб суб'єкта. Досвід — вид процесу діяльності, який забезпечується продуктом на додаток до зовнішньої практичної діяльності. Це внутрішня робота батька, в результаті якої перед ним відкриваються нові життєві можливості, він починає по-іншому сприймати себе як батька, визначення батьківської любові, дітей.

Концепція особистості В.М.Бехтерева (1905) включає активне ставлення до навколишнього світу, засноване на переробці зовнішніх впливів. Таким чином, батьківська любов розглядається як відносини, засновані на переробці зовнішніх впливів, які виявляються в різноманітних об'єктивних явищах (діях, реакціях, вчинках) і є ефективним способом вираження почуттів.

Феноменом батьківської любові за Е. Фромм є емоційне ставлення батьків до дитини, причому в сучасній психології чітко розділяють емоційне ставлення до дитини матері і батька, виступаюче як материнська або батьківська любов.

Материнство також вивчається в психології в різних напрямках, психологічних школах. Цьому питанню присвячені численні наукові та науково-популярні публікації. Психологія особистості, дитяча психологія, педагогічна психологія та інші галузі торкаються різних аспектів поведінки матері. Значущість материнської поведінки в розвитку дитини, її складна структура та шлях розвитку, численні культурні та індивідуальні варіанти, велика кількість сучасних досліджень у цій галузі дозволяють говорити про материнство як про самостійну реальність, що зумовлює необхідність розвитку цілісного наукового підходу. та її вивчення.

Згідно з попереднім, материнство має більший вплив на дитину, починаючи з самого початку життєвого шляху дитини. Якщо цей зв'язок не налагоджений, то погіршується ситуація розриву зв'язків між поколіннями, втрати традиційних способів передачі досвіду, формалізації взаємодії мати-дитина.

Вона потребує розробки цілісного наукового підходу до її дослідження. У психологічній літературі (переважно зарубіжній) велика увага приділяється біологічним основам материнства, умовам та факторам індивідуального розвитку людини. [91]

У вітчизняній психології останнім часом також з'явився ряд робіт, пов'язаних з феноменологією, психофізіологією, психологією материнства, психотерапевтичними і психолого-педагогічними аспектами вагітності і ранніх етапів материнства, девіантною материнством.

Якщо узагальнювати всі основні напрямки досліджень, то можна виявити, що материнство як психосоціальний феномен розглядається з двох основних позицій: материнство як забезпечення умов для розвитку дитини і материнство як частина особистісної сфери жінки.

Крім того, з поняттям батьківської любові використовується термін

«прийняття», що характеризує ефективне забарвлення відносин батьків до дитини і визнання його самоцінності. В.В. Столін визначає емоційну близькість як афективний знак відносини (симпатія-антипатія) і емоційну дистанцію між батьком і дитиною.

Розглядаючи батьківську любов як найвищі почуття, ми визнаємо, слідом за П.Я. Гальперінім (1976) та іншими дослідниками, відсутність інстинктів у людини і визнаємо як розвиток, так і формованого батьківської любові. Батьківська любов – це вища людська емоція, яка розвивається в соціальному контексті протягом життя. У процесі виховання ця любов формується через спільну діяльність і спілкування з дитиною. Любов розвивається, коли дитина росте, і батьки вчаться любові через власний батьківський досвід. Емпіричні дані показують, що батьки по-різному люблять своїх дітей різної статі та віку.

Психологи давно довели, що досвід спілкування дитини з батьками має вирішальне значення для всього її подальшого життя. Для розвитку дитини дуже важливо, щоб її любили батьки. Він не може вижити без фізичної їжі, і він не може розвинути в повноцінну особистість без любові та прийняття. Переживання дитини в сім'ї - обов'язок батьків. Тому батьківська любов є важливою цінністю як для батьків, так і для дітей. Але, оскільки це так важливо, і дітям, і батькам важко змиритися з його відсутністю або відсутністю.[92]

Отже, в результаті батьківська любов не є стабільним станом. Любов може змінюватися, трансформуватися, переходити з одного стану в інший протягом життя батька (Л. Я. Гозман, 2002). Ця любов має свою динаміку, зміни, характерні для батьківської любові, яких не уникнути, оскільки фізіологічні процеси та психологічний досвід батька змінювалися протягом його життя.

1.3 Стратегії вираження любові у художньому дискурсі.

Художній дискурс - це сукупність вербальних висловлювань, сформована

внаслідок взаємодії автора-художника та читача (глядача, слухача) у вигляді твору мистецтва, з урахуванням естетичних чинників породження та сприйняття цих висловлювань у конкретних видах та формах мистецтва. Під «твором мистецтва» розуміється текст, об'єкт чи подія, які мають естетичної цінністю і є продуктом художньої творчості. Це визначення ставить, таким чином, категорію ХД до ряду інших лінгвоестетичних понять категорій, таких як художній текст, художня комунікація, художнє висловлювання та ін., як питання, твердження, загроза, обіцянка, характерні, наприклад, для повсякденного мовлення; він може, взагалі, мати лише одну мету. Ця мета полягає в наступному: письменник за допомогою своїх творів намагається впливати на духовний простір читача (його систему цінностей, знань, його вірування та бажання) з метою змінити його.

«Текст, що містить параметр художності, пробуджує рефлексію, що призводить до формування певного простору розуміння, де рефлексія фіксується у вигляді духовних сутностей – смислів та ідей, які здатні збагатити духовний простір людини», – Галєєва зауважує. Під духовним простором розуміється сукупність семантичних, ідеологічних парадигм, цінностей, почуттів, ідей, знань, концепцій, переконань, загальнокультурних явищ. Структура, стратегія, жанр, композиція, стиль художнього твору формуються шляхом аналізу реципієнтом дискурсивних основ.

Якщо вважати художній текст літературознавчою сировиною, то ідентифікація даної сировини, визначення її складу та способи породження, якості, сутності, мети, змісту, а також аналізування, оцінювання, розуміння, тлумачення цієї сировини здійснюється у компетентції дискурсивної поетики.

Поняття «художній» (художнє висловлення) розуміється не з аксіологічних позицій. В українській і в російській мовах немає терміна, який б відповідав англійському «fiction» і похідному від нього «fictional». Дотого ж, буквальний переклад від них як «вигадка», «вигаданий» (син. fable, fantasy, fabrication, figment) не цілком підходить, бо їхнє значення перетинається з

значенням «художній» у сенсі нашого використання. Дослова, Б. Успенський розглядає поняття «художній» і «текст» ширше, що не обмежено словесною творчістю. Поняття «художній» він розуміє у значенні, яке відповідаєанглійському слову «artistic», алексему «текст» – яксемантично організовану послідовність знаків [92]

Художній дискурс є одним із найважливіших і водночас одним із найскладніших понять у сучасній лінгвістиці, що залишає місце для подальшого вивчення. Як ми помітили вході нашого дослідження, кожен лінгвіст має своє визначення цього поняття і виділяє ті чи інші його аспекти, завжди залишатиметься однією з актуальних проблем і представлятиме інтерес як для лінгвістів, так і для літературознавців. Подальші дослідницькі перспективи пов'язані з вивченням та аналізом постмодерністського художнього дискурсу, визначенням його мовних модальностей та лінгвокультурологічних особливостей.

Проблема варіативності та класифікації дискурсу важлива у плані його теоретичного аналізу та осмислення. Класифікація дискурсу художнього комунікативного простору можлива з урахуванням певних чинників: сфери функціонування (художній), характеру комунікації(дискурсні зони наратора, персонажа), форм і способів художньої репрезентації (наративний, описовий, аргументативний, прямий, непрямий, невласне- прямий).

На сьогодні, кожен підхід до аналізу художнього дискурсу (інтерпретативний, наративний, когнітивний, семіотичний, феноменологічний, філологічний та ін.) має свої завдання. Кожен з них має певні обмеження, а тому виступає взаємо доповнювальним. Вивчення дискурсу повсякчас прогнозує активізацію усієї мовної системи як засобу мовленнєвого моделювання образу, породженого людською свідомістю.

Отже, дискурс тексту відображає особистість автора, оскільки є послідовним набором знаків і носієм певного змісту, але кожен читач побачить у ньому різну інформацію. Це особливий спосіб спілкування, який виділяється

індивідуальністю кожного витвору мистецтва. Оскільки це послання письменника до читача, художній дискурс завжди має комунікативний характер.

Кожна дитина має в душі емоційну посудину, яку необхідно наповнити безумовною любов'ю, вважає Гаррі Чепмен, сімейний психолог і консультант, автор бестселера «П'ять мов любові для дітей». Коли дитина відчуває, що її люблять, вона розвивається нормально; однак, коли ємність вичерпується, виникають проблеми. Звичайно, батьки обожають своїх дітей, але не завжди вміють наповнити цю саму посудину любов'ю, показати свою прихильність або поговорити з ними однією мовою любові. Ми всі певним чином знаємо ці мови; просто одні для нас і наших дітей рідні, а інші трохи дивні та невідомі.

Як визначити звичну мову любові вашої дитини

Чепмен радить уважно спостерігати за дітьми протягом кількох тижнів. Ви маєте навчитися читати свою дитину як книгу, і ви зрозумієте як ваше чадо висловлює свої емоції, як він чи вона висловлює свою любов до вас, друзів, вихованців. Висловлювання любові може бути чере обійми, поцілунки, а можливо малеча готує подарунки (наприклад квіти, знаходить особливий камінчик на дорозі), чи може, малеча любить принести свій плед і сховати маму, коли вона лежить і читає книжку?, чи каже «дякую» за вечерю та говорить приємні слова. Найкраще цей детективний спосіб підходить дітям до 15, тому що підлітки вже вміють бути менш спонтанними та адаптувати поведінку під очікування інших, щоб отримати щось натомість.

Вислуховування скарг - ще один метод спостереження. «Ти завжди так дбаєш про дитину», — показує бажання, щоб мати піклувалася про тебе так само. «Я б хотів, щоб ми поїхали у відпустку разом, як сім'я мого друга». Активне слухання завжди допомагає краще зрозуміти дитину.

Ви можете спробувати такий підхід: надайте дитині вибір. «У середу у мене вільний вечір, чи не хотів би ти піти погуляти в ліс або купити для тебе щось новеньке. Що ти більше хочеш?».

Ви також можете попросити намалювати малюнок сім'ї та запитати, хто на малюнку. Ви можете запитати, як дитина розуміє, що батьки люблять її. Коли ви разом читаете книгу або дивитесь мультфільм, запитайте малечу, люблять цю дівчинку її мама й тато. Це корисно, щоб зрозуміти як дитина розуміє батьківську любов.

1. Дотики

Мова дотиків, або «обіймів», універсальна і найпоширеніша з мов кохання. Цією мовою розмовляють батьки, діди та бабусі в усьому світі: вони обіймаються, цілуються, лоскочуть, притискаються разом. Вірджинія Сатір, сімейний терапевт і психолог, порадила обіймати дітей принаймні вісім разів на день, щоб допомогти їм зблизитися.

Дітки-кінестетики, чиєю мовою любові є дотик, потребують ще більше фізичного контакту. У дитинстві зазвичай діти зазвичай отримують багато тепла та фізичного контакту. З віком кількість обіймів значно зменшується. Психологи тут одностайні: для дітей завжди важливі тілесний контакт, дотики. Навіть колючий підліток потребує своєї дози любові. Тільки виявляти свою прихильність краще не в присутності однолітків, а наодинці, вибираючи, коли ваш «непосидючий підліток» знаходиться в гарному настрої. Поплескування по плечу, жартівливий поштовх - ці методи більше підходять підростаючим хлопчикам. Якщо основною мовою любові вашої дитини є дотик, тоді при зустрічі чи розлуці обіймайте дитину; Якщо дитина збуджена, погладьте її по голівці; Обіймайте дитину кожного разу, коли вона повертається зі школи; Дайте малюкові з собою улюблену іграшку або маленьку ковдру, щоб вона могла його обійняти; Подаруйте малюкові плюшеві іграшки, кофти, ковдри, щось затишне і «зворушливе». Читаючи вночі, ляжте поруч і обійміть дитину. Грайте в пальчикові ігри, розповідайте історії, а коли малюк застряг або захворів, приділяйте більше часу гойданню або обіймам Зберіть усе для загальних «обіймів»

2. Слова

Напевно не існує людини яка не любить лагідних та приємних слів. Звичайно, похвала приємна будь-кому – чи то дитина, чи дорослий. Деякі діти особливо гостро реагують на слова. Для них добре слово – важлива мова кохання. Батьки можуть хвалити, заохочувати та спрямовувати. Не лінуйтеся говорити вголос, як і за що ви любите вашу дитину.

Важливо, щоб похвала була конкретною та по ділу. Не скупіться на добре слово. Воно, як відомо, навіть тваринці приємне.

Якщо первинна мова кохання вашої дитини – слова:

Ви можете покласти записочку «я тебе люблю» в портфель або пенал, або просто написати смс з таким текстом. Або залишати смішні чи приємні повідомлення на листочку вдома. Помічайте, коли дитина зробила щось правильно, і хвалите її «Мені сподобалося, як ти поділився іграшкою з другом», «Який гарний у тебе вийшов малюнок. Мені дуже подобається, ти дуже талановитий» Також як варіант, запишіть ваш голос на диктофон і давайте дитині послухати, коли вона або вона вирушають у табір або до бабусь. Дзвоніть дитині, коли ви у відрядженні. Придумайте особливі імена один для одного, це щось секретне та незвичне.

3. Час

Час не тільки високо цінується серед дітей, але й дефіцит у наші божевільні часи. Малюк тягне батька гратися, а дочка плаче біля матері, яка готує обід. Час, як і дотик, є універсальною мовою любові у дитячо-батьківських стосунках. Щоб наповнити емоційну посудину дитини, яка говорить мовою «часу», просто пограйте з нею, приділіть їй увагу, проведіть з нею час. Але не просто час, а лише якісний час. Це має бути насичений час спілкуванням і цікавим.

4. Подарунки

Подарунки люблять і діти, і дорослі. Однак не всі надають їм однакове значення. Подарунки на день народження та новий рік є частиною культури. Подарунки - це матеріальне вираження любові. «Дарують» батьки часто

плутають подарунок з викупом. Тлумачний словник Даля дає таке визначення: «Подарунок — це предмет, річ, яка добровільно дарується, пропонується, підноситься кому-небудь з метою принести задоволення, користь». Ключове слово тут — безкоштовно. Коли батьки багато працюють і мало уваги приділяють дитині, подарунки сприймаються як приховування гріхів, поблажливість. Якщо дитина говорить мовою подарунків:

Вибирайте такі подарунки, які відповідають інтересам і захопленням дитини. Зробіть подарунки для дитини своїми руками. Після школи балуйте дитину корисними солодощами та смаколиками (ягоди, сухофрукти), частуваннями цілий рік.

5. Допомога та турбота

Деякі діти віддають перевагу турботі та допомозі всім іншим формам вираження любові. Ось приклад дитини, яка «розмовляє» мовою турботи. Восьмирічний Максим збирається ночувати у друга. Увечері замріяно зітхає і каже: «Щовечора мама гріє мені тепле молоко, а коли я хворію, варить спеціальний суп». Цією дією він показує що він помічає піклування своє мами про нього та її прояв любові. Батьки завжди піклуються про своїх дітей, але ми не завжди усвідомлюємо, наскільки важлива турбота для деяких із них. Отже, Чепмен пропонує враховувати вік дитини, виявляючи їй свою любов через турботу.

Висновки до Розділу 1

Отже, в Розділі 1 ми намагались визначити достатньо складне та багатогранне поняття таке як “Любовний дискурс”.

Представник французького постструктуралізму Р. Барт популяризував у наукових колах концепцію «любовного дискурсу» [1]. Цей термін в українському мовознавстві створили мовознавці. Предметом спостереження у «Фрагментах промови коханого» є первинна мисленнево-мовленнева діяльність — дискурсивне мислення. Таким чином, вважалося, що адаптація до конкретної

комунікативної ситуації, певного способу спілкування відбувається на первинному етапі формування мови. Основними мотивами виникнення та функціонування любовного дискурсу є любовний потяг та еротичне (сексуальне) кохання. Його мета - досягти цілісності відповідно до об'єкта любові.

В наступному підрозділі було розкрито любовний дискурс з точки зору Батьківської любові до дітей. Батьківська любов - це почуття, яке батьки вкладають у дитину протягом усього життя. Батьківська любов є головним засобом виховання кохання у дітей до всього, що їх оточує. У кожній сім'ї батьківське кохання розуміється по-різному, як батьками, так й дітьми.

Та врешті решт, у третьому підрозділі було розглянуто стратегії вираження любові(дотики, слова, час, подарунки, допомога та турбота), а саме за Г.Чепменом у художньому дискурсі.

Отже, головною ознакою художнього дискурсу є намагання письменника своєю творчістю вплинути на внутрішній духовний простір читача, на систему його цінностей, вірувань, переконань, прагнень з метою їх зміни.

РОЗДІЛ 2

МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЛЮБОВІ ДО ДІТЕЙ В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТВОРУ Г. ЧЕПМЕНА

2.1 Експресивні та емотивні засоби вираження любові до дітей у дискурсі Г. Чепмена.

Мова — це інструмент спілкування, який використовується кожним у повсякденному житті як засіб передачі інформації та комунікації з іншими. Також, мова відображає емоційний стан адресата в акті комунікації. В лінгвістиці поняття мови почало у ХХ столітті.

На сьогоднішній день, вивчення лінгвістики емоцій відбувається в рамках різних наукових парадигм: прагматичної і лінгвокогнітивної, лінгвокультурологічної та комунікативно – діяльнісної. Отже, будучи частиною природного розвитку людської раси, емоції універсальні і впізнавані у всіх культурах. Хоча всі емоції визначаються ціокультурними параметрами, та, крім універсальних емоційних переживань, спостерігаються і специфічні для певної кул емоції. Оскільки емоції є складовою частиною культури будь - якого народу, то вони обов'язково концептуалізуються і вербалізуються в його мові

Як відомо, мова виконує ряд функцій, головною із яких є функція комунікативна. Важливою виступає також емотивна функція, дана функція проявляється через почуття та вираження емоцій. Через емотивну функцію мовець показує власне ставлення до навколишньої дійсності або коли він хоче викликати яку - небудь почуттєву реакцію свого співбесідника. Місце емотивної функції є настільки важливим як та роль, яку відіграють емоції в житті людини. А емоції - це процес ситуативного переживання, процес, що має для людського організму сигнальне і регулююче значення. Емоції - це також детермінант людського світогляду, його переконань чи морального та психічного стану людини, які виражають її оцінне ставлення до життєвих

ситуації, до своєї й чужої діяльності, які відображають відношення між мотивами і можливістю адекватної їм поведінки суб'єкта.

Емоції є важливою складовою людського існування і відіграють важливу роль у житті людей. Емоції (фр. *émotion* від лат. *emovere* «хвилювати, хвилювати») — вид відображення світу, що включає душевні переживання, хвилювання, почуття. Емоції психологічно розуміють як складне явище, що позначає групу психічних процесів: емоційні реакції (поведінка), емоційні ситуації (емоційний вплив) і емоційні стани (переживання), які викликаються соціальними або психологічними подіями і виникають в результаті інтеграція когнітивних і фізіологічних процесів, що впливають на поведінку людини.

У сучасному мовознавстві величезний внесок у вивчення мови емоцій вніс В. Шаховський і очолювана ним Волгоградська лінгвістична школа. Саме він запропонував комунікативний підхід до вивчення проблем емотивності мовних одиниць, передусім лексичного складу мови, а також категоризацію емоцій лексико-семантичній системі на матеріалі англійської мови [93]. Але його аналіз був спрямований саме на вивчення ефективності мовленнєвої комунікації та ролі в ній емотивних одиниць, тому це не дозволило глибше вивчити складові частини емотивності, фактори її утворення під впливом мовних та позамовних явищ.

Крім того, В. І. Шаховський у своїй праці «Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка» [93], детермінуючи емотивність як лексичну категорію, класифікує лексичні емотивні одиницата, що називають, виражають та описують емоції. А власне емотивною можна вважати лише лексику, яка призначена для мовного вираження емоцій. Б. Волек розглядає слова, що виражають емоції і слова, що їх називають, як різні емотивні знаки, значення яких може конституюватися або за допомогою понять, або прямих емоційних хвилювань.

Я. Гнезділова пропонує розглядати проблему виділення, порівняння та диференціації двох типів дискурсу – емоційного та емотивного – відповідно до

комунікативно-прагматичного підходу. [9] У емоційному спілкуванні провідне місце займає вираження емоційних станів співрозмовників, а в емотивному спілкуванні мовними засобами у слухачів викликається певний емоційний стан. В результаті емоційність і емоційність розглядаються в квадраті і відображають дзеркально протилежні процеси [94].

Мовленнєве існування людей неможливе без емоцій, які проникають, впливають і «регулюють» усі сторони їхнього життя, впливаючи на почуття та переживання, фізіологію та поведінку, форми пізнання та концептуалізації.

Сьогодні лінгвістика XXI століття дедалі більше набуває комунікативних характеристик, оскільки просувається сама мета – вивчення комунікативної взаємодії індивідів, яка розрахована на їх діалогічне розуміння щодо параметрів мови, середовища, культури. Натомість лінгвістика накопичила багатий досвід вивчення виразності тексту в його зовнішньому вияві; ґрунтовно вивчено й описано різноманітні способи й засоби вираження виразності в зовнішній формі тексту. Лінгвістів цікавить також класифікація емоційної (емотивної) лексики, емоційність на синтаксичному рівні, емоційність художнього тексту, кроскультурна специфіка вербальних і невербальних проявів емоцій.

Феномен текстової емотивності є складним та багатоаспектним, тож багато науковців в різних сферах вивчали даний феномен в різних підходах: психолінгвістичного (Вітт М., Гридін В., Носенко Е., Шахнарович О. та ін.), стилістичного (Азнаурова Е., Болотов А., Матвєєва Т. та ін.), комунікативного (Бидіна І., Городнікова М., Змеєва Г., Піотровська Л., Маслова В., Шаховський В. та ін.), лінгвокультурологічного (Вежбицька А., Вільмс Л., Воркачов С., Селяєв А., Томашева І. та ін.), когнітивного (Баранов А., Данеш Ф., Кніпкенс Е., Цваан Р. та ін.) [83]. Кожний з підходів містить в собі власні концепції текстової емотивності, в яких використовується власна термінологія та особливі методи дослідження. Внаслідок цього, представники суперечливо та по-різному трактують поняття емотивності та експресивності тексту, тому внаслідок чого важко прийти до єдиного поняття в лінгвістиці.

Більшість із зазначених підходів базується на уявленні про те, що лінгвістичний аспект емоційності полягає в загальномантичній інтерпретації емоцій, а власне емоційна функція є результатом творчої обробки інформації під впливом різноманітних емоцій [81]. Адже якщо мова є не просто засобом передачі та сприйняття раціональної інформації з метою ефективної взаємодії та адаптації до навколишнього середовища [82], а й засобом вираження емоцій людей (що, мабуть, також є підпорядкованим до зазначеної мети), він повинен мати емоційну функцію і, відповідно, спеціальний код для її реалізації.

«Звичайно, емоційний код як мовна універсалія формується в кожній мові набором власних засобів, серед яких є експресиви та емотиви на всіх рівнях — від фонологічного до структурного». [83].

Емотивність у мовному розумінні — це чуттєва оцінка предмета, що виражає мовними або мовленнєвими засобами почуття, настрої, переживання людини. Емоційність завжди експресивно-оцінювальна, але не навпаки. Емотивність пов'язана з оціночною функцією, оскільки включає як оцінний мовний зміст, так і експресивне вираження. Емоції засновані на оцінці. Емоція й оцінка взаємодіють таким чином: оцінка — це думка суб'єкта про цінність для нього об'єкта, а емоція — це переживання суб'єктом цієї думки [84]. Таким чином, емоційна оцінка знаходиться на перехресті інтелектуальної та емоційної сфер психіки. Усвідомлений характер оцінки зумовлює їх тісний взаємозв'язок.

Емотивність присутня на всіх рівнях мови: фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному. У кожного з них своя система зв'язку. Вчені висувають фонетичні припущення про наявність зв'язку між входженням певного звука до складу слова та значенням цього слова. На думку дослідників, звук може викликати певний сенс у свідомості мовців, стаючи їх символом. Оскільки той, хто сприймає, оцінює явища реального світу, його оцінки переносяться на звуки, які супроводжують ці явища. Так виникають символічні значення звуків взагалі, які поширюються і на звуки мови. [84, с. 464] .

Водночас конкретні звуки можуть викликати відповідне коло асоціацій. Феноменом звукової символіки цікавляться багато мовознавців, як вітчизняних, так і зарубіжних (дослідження І.М. Горелова, О.П. Журавльова, В.В. Левицького, Л. Блумфілда, Д. Крістала). Журавльов на численних експериментах показав, що звуки мають сенс і значення.

Крім того, емотивність може передаватися через використання іменників. Все залежить від того, яке значення закладене у цю частину мови. Наприклад, слова, як: fool, lazy or idiot містять у собі негативне значення. Натомість, такі іменники як: treasure, happiness, love викликають позитивні емоції.

Саме тому, Г. Чепмен радить використовувати тільки слова, що викликають позитивні емоції. Це прямий шлях до правильного використання другої мови любові до дітей (Слова утвердження), адже це саме ті слова, що виражають відданість та ніжність до Вашої дитини.

На додачу до сказаного, важливою є експресивність емоційних конотацій, яка є лексичним засобом і виявляється через вживання прикметника, який не тільки виражає якість, але й може передавати ставлення мови, її емоційну оцінку чогось. або хтось, неможливо переоцінити. Для передачі негативної оцінки використовуються, наприклад, такі прикметники, як: foolish, silly, bad, lazy. Вони передають почуття гніву, докору або презирства. [86]

Позитивні прикметники типу kind, happy тощо передають почуття радості, ніжності чи здивування [86]. Проте прикметники можуть виражати протилежну оцінку в іронічних виразах. Іронічне значення не властиве прикметнику, а з'являється в результаті контексту. Для посилення емоційного впливу тексту автор іноді вживає прислівники. Прислівник «very» вживається часто. У реченнях вживаються прислівники вимірювання та ступеня.

Таким чином, емоційність є компонентом конотативного компонента в семантичній структурі мовної одиниці, що відображає емоційне ставлення носіїв мови до позначеного об'єкта [85]. Емоції, на думку В.Маслова, «матерія

невловима» [85], тому їх вивчення потребує часу та зусиль. Адже емоції – це ставлення людини до навколишнього світу, яке виражається різними мовними засобами.

Коли йдеться про переклад емоційних слів і виразів, одним із найпоширеніших питань, які виникають, є використання перекладачем надмірного емоційного забарвлення. Це пов'язано з тим, що наша українська мова має ширший діапазон виражальних засобів (багато синонімів чи зменшувально-пестливих суфіксів).

З іншого боку, переклад залежить від контексту. Перекладач не зможе відтворити адекватний переклад, який зберігає емоційність оригінального тексту, якщо не буде відомий йому контекст. Тому для досягнення адекватності перекладу важливо звернути увагу на такі деталі, як, наприклад, при перекладі сленгізмів необхідно використовувати національно специфічні відповідники.

Як наслідок, при перекладі мовних засобів вираження емоцій слід уникати екстралінгвістичних, тобто позамовних факторів.

Крім того, емотивність не може існувати без експресивності, і розрізнити їх майже неможливо. Експресія в психології розглядається як зовнішнє вираження емоцій. У лінгвістиці експресивність — це семантико-стилістична, психологічно й соціально мотивована властивість мовних одиниць, що сприймається як інтенсивна експресія, що виділяє окремі одиниці на загальному, нейтральному тлі.

Протягом багатьох десятиліть експресивність має свою феноменальність та залишається однією з найбільш актуальних і дискусійних у лінгвістиці. У лінгвістиці існують різні терміни для визначення конкретних засобів, за допомогою яких письменник справляє вплив. Експресивні засоби, стилістичні прийоми, стилістичні засоби та інші терміни вживаються без розбору. Слід розрізняти засоби виразності та стилістичні прийоми. Усі стилістичні засоби

мови можна поділити на специфічні засоби виразності та спеціально-стилістичні засоби.

Фонетичні засоби, морфологічні форми, словотворчі засоби, лексичні, фразеологічні, синтаксичні форми — все це засоби виразності мови, які служать для емоційного або логічного посилення висловлювання. Ці інтенсифікаційні форми мови задокументовані в словниках і граматиках. Деякі з них стали загальноживаними, і хороші словники відносять їх до інтенсифікаторів. У більшості випадків вони мають нейтральні синонімічні форми.

Фонетика є найпотужнішим виражальним засобом будь-якої мови. Висота, мелодія, наголос, пауза, протягування, розтягування складів, шепіт, співуча манера мови та інші способи використання голосу ефективніше за будь-які інші засоби підсилюють висловлювання емоційно чи логічно.

Відповідно до статей українського лінгводискурсу експресивність визначається як властивість передавати значення з підвищеною інтенсивністю, що досягається насамперед використанням лексичної та синтаксичної стилістичної чіткості. Лексичними стилістичними виразними мовними засобами, що використовуються для реалізації прагматичних функцій, є епітети, образно-пояснювальні порівняння, персоніфікації, мовні чи авторські метафори.

Основоположником теорії експресивності по праву можна вважати французького лінгвіста Шарля Баллі, який є представником женевської лінгвістичної школи. Концепція С. Баллі - це теорія афективних мовних засобів. Ш. Баллі зазначав, що сама стилістика вивчає експресивні факти мовної системи з огляду на їх емоційний зміст, а її вищим завданням є вивчення експресивної системи мовних фактів.

Експресивна сила одиниць на всіх рівнях мовної структури сприяє деавтоматизації мовлення, привертаючи увагу до відтінків думки та емоційних

оцінок сказаного. На думку В. Виноградова, «експресивне забарвлення... виявляється й у звуковому оформленні слова».

Експресивно-емоційна функція — одна з функцій мови, яка виражає емоційний стан адресата по відношенню до предмета мовлення і забезпечує певну сукупність усього висловлювання. Мова виражає не лише думки, а й емоції людини, тому експресивна функція додає мовленню емоційного забарвлення. Інтерес вчених до вивчення експресивної функції зростає, деякі мовознавці вважають її однією з найважливіших і найважливіших функцій. У стилістиці він займає центральне положення і є одним із результатів експресивних стилістичних категорій. Термін «експресія» відноситься до експресивної форми мови.

До поняття «експресивності» входять такі основні компоненти, як: інтенсивність (семантичну насиченість слова, словосполучення, речення, якою наділяє її адресант); емоційність (висловлювання почуттів та емоції, надання діям та вчинкам окрасу); образність (Н.Г. Губенко дав визначення, як образ чогось нового, більш яскравого, яке створюється за допомогою спільних ознак денотатів) та оцінювальність (вказує на ставлення адресанта до предмета мовлення). Як правило, ставлення може бути позитивне або негативне до людини, предмета, ситуації, явища, залежно від контексту.

Оскільки в основу роботи покладено аналіз літературної творчості Г. Чепмена та виявлення в ній виражальних засобів, слід зазначити, що література в цілому зображує людський досвід за допомогою різноманітних прийомів. Воно тісно пов'язане з рефлексією читача – осмисленням і врахуванням попереднього досвіду чи прикладів життєвих ситуацій. Адже, як відомо, книги мають прямий (слова, речення) і символічний вплив на людей (образи, асоціації). Виразити експресивність у мовленні можуть різні рівні мови, а саме лексичні та синтаксичні засоби. **Синтаксичні засоби** - є найважливішими системами в мові для вираження виразності, а лексичні засоби є другорядними. Крім лексико-синтаксичних засобів, необхідно враховувати 12 морфологічних і

фонологічних засобів. Прикладами фонологічних засобів є інтонація та звукогра.

До **морфологічних** засобів відносяться: рід та число, суфікси, префікси та закінчення, телескопія, аббревіатури та скорочення. І звичайно ці засоби допомагають у вираженні експресивності, як в усному та і в писемному мовленні. Такі слова утвердження як “дівчинка моя, я тебе лю”, “Mark please, my darling” або “My dear lovely son”. Крім того, в англійській мові через суфікс -ish, можна надати слову відтінок зневаги: childish, lookish, womanish.

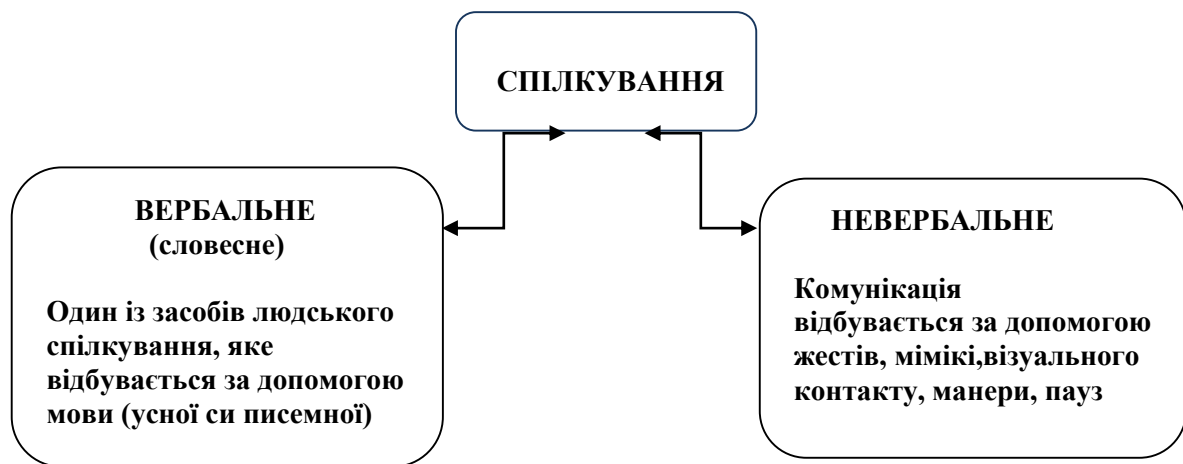
Вигук — один із прийомів **лексичного** способу вираження експресивності. За допомогою вигуків виражається почуття мовця, і вони мають функцію — емоційної емпізи. Оскільки вигуки не називаються предмет або дію, очевидно, що вони не являються самостійною частиною мови. Наприклад в творі Чепмен використав такі вигуки: В українському перекладі: “ах!,ух!,фух!,ура!,гайда!”; а в оригіналі англійською мовою: “LOL,damn, tut-tut, Bff, dear, oh ,bravo!”.

Отже, завдяки цьому емотивність і експресивність у мовленні можуть передаватися не лише використанням спеціальної лексики чи синтаксичних конструкцій, а й особливим їх розміщенням, використанням певних стилістичних прийомів, які відіграють вирішальну роль у смисловому збагаченні емоційного виразу. Найпоширенішими стилістичними засобами для вираження емоційних станів є лексичні та синтаксичні фігури, представлені тропами: метафора, контраст, метонімія, порівняння, епітет, гіпербола, іронія, оксюморон тощо.

2.2. Вербальні засоби вираження любові

Як відомо, комунікаційний процес здійснюється за допомогою певних засобів – знакових систем. За критерієм знакових систем можна виділити *вербальне і невербальне спілкування*.

Див. табл.

Вербальні та невербальні засоби спілкування можуть підсилювати або ослаблювати взаємодію, тому інтерпретувати ці сигнали потрібно не ізольовано, а в єдності з урахуванням контексту.

Вербальне (лат. *verbalis*, від *verbum* — слово) спілкування — це процес обміну інформацією між собою за допомогою мови (усної, письмової, внутрішньої), що відбувається за своїми внутрішніми законами, потребує позитивної розумової діяльності й ґрунтується на певній системі встановлених норм. Спосіб мовного спілкування (мова, мовлення) утворює систему символів, у якій найменшою значущою одиницею є слово (вираз), яке поєднується з іншими словами за правилами тієї самої системи символів. У цілому слова і вислови є засобом розуміння думок мовця і водночас засобом сприйняття (сприйняття на основі особистого життєвого досвіду) змісту його думок. У своїй комунікативній практиці людина здійснює внутрішнє і зовнішнє мовлення, що складає певну єдність, що не виключає особливості кожної форми мовленнєвої діяльності [1, С. 4]. Вербальна комунікація використовує як знакову систему мову – найбільш універсальний засіб людського спілкування, який забезпечує змістовий аспект взаємодії і взаєморозуміння в процесі спільної діяльності. Точність розуміння слухачем змісту висловлювання може

стати зрозумілою для комунікатора лише тоді, коли відбудеться зміна «комунікативних ролей», тобто коли реципієнт стане комунікатором і своїм висловлюванням дасть знати про те, як він розкрив зміст інформації. Спілкування за допомогою вербальних засобів є не що інше, як використання живого слова в передачі інформації.

Спосіб мовного спілкування відіграє важливу роль у міжособистісному спілкуванні, зв'язку між мовцями та взаєморозумінні. Однак, крім основного способу мовлення, існують допоміжні, тобто невербальні.

На думку Н. Якименко, вміння читати невербальну мову є необхідною умовою взаєморозуміння. Це свідчить про важливість засобів невербальної комунікації в процесі мовлення, оскільки вони допомагають точніше передати думки мовця, висловити його стан, почуття, емоції, донести інформацію без використання вербальних компонентів.

«Насправді ми сприймаємо людину в багатьох вербальних і невербальних характеристиках, живу і динамічну», - сказав Г. М. Сагач.

На думку О. О. Селіванової, «паравербальні засоби спілкування — це знакові засоби, які супроводжують словесне мовлення і створюють пізнавальну роль у процесі спілкування, зокрема реалізують протишумову програму мовлення, доповнюють і уточнюють його, надають емоційності та експресивності, сприймають мовленнєвий мовлення, надають йому емоційності та виразності. і так далі."

Чудові приклади використання вербальних засобів в комунікації з дітьми надав Г.Чепмен в своїй книзі “ П'ять мов кохання до дітей ”. Ця книга допоможе зрозуміти якою мовою "говорить про любов" ваша дитина,тож ви зможете уникнути непорозуміння у спілкуванні з ним та дати йому відчуття упевненості в собі.

Кожна ваша взаємодія з дитиною є формою спілкування. Йдеться не лише про слова, які ви говорите: тон вашого голосу, погляд ваших очей, обійми та поцілунки, які ви даєте, – все це передає повідомлення вашій дитині. Те, як ви

спілкуєтеся зі своєю дитиною, не лише вчить її спілкуватися з іншими, це формує її емоційний розвиток і те, як вони будують стосунки в подальшому житті.

Термін «слова ствердження» походить від Гері Чепмена, який написав книгу «П'ять мов кохання». Якщо ви ще не читали цю книгу, її варто прочитати кожній родині. Ця книга була однією з перших книг в жанрі психології, які я прочитала, неймовірно цікава.

Для людини, чия мова кохання – це «слова ствердження», ця людина радіє компліменту. Усе, що підбадьорює, піднімає настрій, слова похвали та будь-що, сказане в доброму, обов'язково наповнить резервуар любові цієї людини. Гері Чепмен дає поради тим, хто не є людиною зі словами підтвердження, але ваш чоловік або дитина є такими.

Якщо вам важко придумати, що сказати, він пропонує вести невеликий щоденник або блокнот, щоб, якщо ви випадково почувете, як інші говорять слова ствердження (наприклад, на радіо, телебаченні, у церкві, у громаді), занотуйте це як довідковий посібник.

- Висловіть, наскільки ви пишаєтеся своєю дитиною за виконання завдання (наприклад, завершення набору лего);
- Напишіть своїй дитині любовний лист або любовну записку;
- Скажіть дитині, як сильно ви її любите;
- Скажіть спасибі своїй дитині за її наполегливу працю;
- Дайте комплімент своїй дитині за вбрання, яке вона вибрала;
- Подякуйте своїй дитині за те, що вона була доброю до її сестри;
- Скажіть своєму другові комплімент про вашу дитину, коли дитина буде поруч і слухатиме;
- Негайно дайте позитивний відгук вашій дитині навіть після того, як вона зробила помилку, потім виправте/навчіть дитину та надайте позитивний відгук, щоб закінчити.;

- Висловлюйте вдячність за свою дитину та за те, який він/вона чудовий син/дочка;
- І завжди виявляйте вдячність і хвилювання, коли ваша дитина дає вам; слова підтвердження того, що ви чудові батьки (саме так ваша дитина виражає свою любов до вас);

Слова схвалення

Одна з мов любові до дітей. Поки діти маленькі, батьки не шкодують лагідних слів. Вони захоплюються немовлям: "Omg, what is this awesome eyes (hair)!"

Дитина починає повзати, батьки - в захваті. Вона вчиться ходити, тато і мама підбадьорюють її: "That's right! Come on! Well done!" ... Дитина підросла, і чомусь похвала поступається місцем для зауважень. Дитина дорослішає, і все рідше ми хвалимо її, помічаємо тільки помилки.

Якщо її рідна мова - слова заохочення, критика їй протипоказана. Пройде двадцять років, а у неї у вухах звучатиме: "You're so fat! Who's going to look at you?", "Fool! How come you haven't been kicked out of school yet?", "Someone like you won't achieve anything in life.". Переконаючи дитину, що вона не гідна ні любові, ні поваги, ви калічите її на все життя.

Рефлексивне аудіювання

Чудовий спосіб показати дитині, що ви уважні та дбаєте про те, що вона хоче сказати, — поводитися як дзеркало. Повторіть те, що вам говорять, використовуючи різні слова. Наприклад, якщо ваша дитина каже: "I don't play with Max anymore" , ви можете відповісти: "You don't play with your friend anymore?". Це дає можливість вашій дитині виражати свої емоції без засудження. Ви можете бути здивовані тим, скільки вони мають сказати!

Пояснення почуттів

Щоб допомогти дитині розвинути емоційний інтелект, їй важливо навчитися називати свої почуття. Коли ваша дитина висловлює свої почуття вербально, слухайте її слова з співпереживанням і без засудження. Подумайте,

як виглядає життя їхніми очима. Якщо ваш малюк виражає свої почуття невербально – наприклад, через істерику або сміється та розважається, займаючись тим, що йому подобається – допоможіть йому виразити те, що він відчуває, як-от щасливий, сумний, розслаблений, скривджений, наляканий, голодний, гордий, сонний, злий, безпорадний, роздратований, збентежений чи радісний.

Використання тверджень «помітити».

Коли ви хвалите свою дитину за певні вчинки, це допомагає їй відчувати себе добре та дає зрозуміти, яка поведінка вам подобається. Замість того, щоб сказати "хороша робота!" спробуйте бути конкретнішим із «зауваженням»: "I noticed you put away all your toys after the game. Well done!". Знайдіть способи налагодити стосунки зі своєю дитиною, сказавши щось позитивне про те, що її хвилює, приділяючи увагу її інтересам і жартуючи разом. Пам'ятайте, смійтеся разом зі своєю дитиною, але ніколи над нею.

Робіть компліменти своїй дитині щодня протягом цілого місяця і подивіться, як це вплине на ваші стосунки з дитиною. Ви обов'язково посміхнетеся на його обличчі, і щоразу, коли ви це зробите, він почуватиметься ще більш коханим. Слова утвердження — це один із п'яти основних способів показати своїй дитині любов. Навчіться виявляти любов за допомогою схвальних слів і допомогти своїй дитині відчути себе коханою.

Висловлюючи похвалу, ви хочете, щоб вона була широю. Доцільно використовувати конкретні слова замість загальних. Замість того, щоб говорити: "You are a good girl" скажіть: "You're a good girl, picking up your toys without asking!"

Крім того, не хваліть, якщо це не відповідає дійсності. Діти розуміють, коли це було сказано не щиро. Якщо ви будете щирі наступного разу, дитина не повірить коли дійсно заслужить. Ваші слова можуть зосереджуватися на особистості, досягненнях, зовнішньому вигляді чи будь-чому іншому, що

підтверджує. Наприклад, такі компліменти, як "Your hair really looks awesome today!" or "Great game today!".

2.3. Невербальні засоби вираження любові

Як ви знаєте, існує два види емоційного вираження. Перший — вербальний (коли емоції передаються за допомогою мови), а другий — невербальний (коли емоції виражаються за допомогою жестів або міміки).

Невербальне спілкування зазвичай відбувається несвідомо і мимоволі. Хоча люди певним чином контролюють своє мовлення, правильність і щирість мовної інформації можна оцінити, аналізуючи міміку, жести та інтонацію. У більшості випадків для розуміння невербальних елементів спілкування потрібна спеціальна підготовка.

Раніше мови людина засвоює невербальні засоби передачі інформації. Малюки починають розрізняти емоційний стан матері, реагуючи на інтонацію голосу, міміку, жести, дотики. Зустрічаючись з незнайомцями, дорослі формують своє перше враження за допомогою невербальної комунікації (візуального контакту, експресії).

Батьки часто не помічають важливості зорового контакту зі своїми дітьми. І це є великою помилкою в батьківстві, адже тісний зоровий контакт між батьками та дитиною є важливим інструментом для нормального розвитку дитини. Коли діти уважно дивляться на вирази обличчя своїх батьків, вони отримують підказки, сигнали щоб зрозуміти їхні вирази. При цьому увага дитини повинна зосереджуватися не тільки на обличчі, а й на рухи губ. Це робить наші заяви більш «читабельними» та легшими для прийняття.

За М. М. Бахтіним, зір і слух є безкорисливими і радше споглядальними основами чуттєвого досвіду, які визначають відчуженість людини від зовнішнього світу. На думку філософів, дотик є першоджерелом інформації людини про себе та прямим засобом розуміння буття. Пізнання через тактильне

сприйняття є найбільш повсякденним, автентичним і цілісним способом пов'язати нас зі світом речей справжнім і неспотвореним способом.

На додачу цього, семантичне навантаження дотику в основному проявляється в комунікативних контекстах. Дослідники прагнули вивчити контекстуальне значення тактильного дотику та його роль у різних повсякденних ситуаціях стосунків між людьми, пропонуючи кілька способів класифікації дотику.

Отже, за смисловим навантаженням дотик поділяється на чотири категорії, кожна з яких визначається комунікативним завданням певного характеру:

- Функціональний (професійний) дотик - пов'язаний з виконанням завдання, послуги, тобто професійна обумовленість. і професійна орієнтація; має емоційно нейтральний, відсторонений характер; забезпечення виконання конкретних функціональних завдань є його невід'ємною частиною;
- соціальний контакт є ознакою ввічливості та підпорядкований правилам і нормам соціально прийнятної поведінки;
- Дружні (дружні) дотики є більш емоційно-особистісно орієнтованими, ніж перші дві категорії тактильних дотиків, дружні дотики зазвичай є вираженням емпатії, але для них характерна деяка жорсткість і стриманість;
- Любовний (інтимний) контакт є одним із основних засобів вираження романтичних настроїв, любові та прихильності до адресата.

Таким чином, дотик може передати позитивні емоції. Тактильні контакти цієї групи представляють «підтримку, вдячність, прихильність, єдність і інтимне романтичне ставлення або намір».

Дослідник М. Аржилль запропонував систематизувати види дотиків з урахуванням власних спостережень і дослідів і створити «Словник дотиків» (див. табл. 2). Таким чином, плескіт найчастіше використовується на руках,

передпліччях і спині, щоб передати дружнє ставлення, підтримку та заохочення.

Водночас науковець підкреслив високий рівень неоднозначності тактильного каналу зв'язку, що зумовлює найрізноманітніші комбінації типу та зони тактильного контакту для передачі конкретного значення в різних культурах.

табл.2

Дотик	Значення дотику
Погладжування, ласка (<i>stroke, caress</i>): тіло, обличчя, волосся	Вияв афекту, теплих почуттів, інтимно-романтичного ставлення / наміру
Поплескування (<i>pat</i>): рука, передпліччя, спина	Дружнє ставлення, підтримка, підбадьорювання
Рукоштовкування (<i>shake hands</i>), офіційний поцілунок (<i>formal kiss</i>)	Вітання, прощання
Обійми (<i>hug, embrace</i>)	Вітання / прощання інтенсивного характеру, привітання (поздоровлення)
Тривалі обійми (<i>sustained embrace</i>), тримання за руки (<i>hand-holding</i>)	Задоволення від близьких стосунків
Дотик під час розмови (<i>touch while speaking</i>): рука, передпліччя, плече	Посилення соціального впливу
Короткотривалий дотик (<i>brief touch</i>)	Привернення уваги
Стимування (<i>pull</i>), підштовхування (<i>push</i>)	Керування діями
Професійні дотики (<i>professional touches</i>)	Виконання завдання (професійного характеру), увага до тіла (несоціального характеру)
Лоскіт (<i>tickle</i>)	Гра
Удар (<i>hit</i>), шкрябання (<i>scratch</i>), ляпас (<i>slap</i>), стусани (<i>kick</i>)	Агресія, вияв негативного афекту

Відомо, що тактильний контакт є надзвичайно важливим видом невербальної комунікації для дітей. Багато досліджень показують, що діти, яких часто носили на руках, пестили та обіймали, були здоровішими та активнішими, ніж діти, які не отримували такої ласки. Потреба в почуттях і емоціях закладена у людини з дитинства. Тому тактильне спілкування мами і малюка так важливо для виховання у дитини здорових, повноцінних почуттів.

Г. Чепмен наголошує в своїй книзі на важливість дотиків та фізичного контакту між батьками та дітьми.

Дотик - це найпростіша мова любові, оскільки батькам для цього контакту не потрібен особливий привід чи причина. Вони мають практично постійну здатність через дотик донести любов до серця дитини. Мова дотику не обмежується обіймами та поцілунками, а охоплює всі типи фізичного контакту. Навіть коли зайняті, батьки часто можуть ніжно торкнутися руки, спини чи плеча дитини.

Незважаючи на те, що деякі батьки роблять це більш демонстративно, є й ті, хто намагається не торкатися до своїх дітей. Здебільшого фізичний контакт обмежений через те, що батьки просто не аналізують їхню поведінку або не знають, як її змінити. Багато хто хотів би навчитися проявляти любов у цей найважливіший спосіб.

Якщо дитина не має регулярного контакту з батьками, у неї розвивається тактильний голод. Слідують випрошування іграшок, погана поведінка та протест. Коли батьки реагують агресивно і фізично карають своїх дітей, ситуація погіршується. Справа в тому, що механізм запрацював – хоча б через покарання. Діти можуть викликати переполох у магазині.– "Buy me this toy!". "You have to buy me a candy!".

Це вже утворює замкнуте коло. Шкідливі діти не отримують належної любові та ласки від батьків, і в результаті стають агресивними та хуліганами. Адже бої забезпечують їм необхідний сенсорний контакт. Бо родина не надає належної любові!

Рукопашний контакт (the hand-to-hand) є природним у взаємодії батьків і дітей, дії яких необхідно контролювати. У зрілому віці такий контакт набуває нового значення, слугуючи «знаком зв'язку», інтимних романтичних стосунків, які існують між чоловіком і жінкою.

Обійми (the full embrace) – тактильний вияв надзвичайно інтенсивних емоційних моментів у дорослих та один з найприємніших і найсильніших тактильних досвідів дитинства. Найбільша кількість обіймів спостерігається між партнерами, які перебувають на стадії формування та розвитку романтичних стосунків, а також між дітьми та батьками. Інші типові ситуації для цього типу тілесного контакту – зустріч дітей після шкільного : “ I missed you so much! Let's hug!”.

Прикладом з книги Чепмена є відгук дівчинки Елісон якій 7 років:

– “I know my mom *loves me* because she *hugs me*.”

Крім того, розлучення батьків може стати невідчутним для дитини якщо батьки дотримуються мови любові, наприклад : Джесіка, якій дванадцять років, більшість часу проводить із мамою, але батько завжди відвідує її у вихідні. Вона каже, що особливо відчуває батькову любов до себе. Коли ми спитали чому, дівчинка відповіла:

– “Every time I come to see him, he *hugs* and *kisses me* and says how glad he is to see me. When I'm already leaving, he doesn't let go of me for a long time and says that he *misses me* always. I know that my mother *loves me* too - she does so much for me, but I *wish* that my mother would *hug me* and *admire me* as much as my father does.”

Отже, для багатьох дітей фізичний доторк промовляє виразніше, ніж слова, подарунки, спільне проведення часу чи служіння. Без цього їхню потребу в любові ніколи не буде задоволено. Тактильний контакт з дітьми — одне із головних складових гармонійних взаємин між батьками та дітьми. Тому слід це знати. Важливо обіймати своїх дітей, не залежно від того, скільки їм виповнилося років, поцілуйте їх та казати щось приємне.

Висновки до Розділу 2

1. Емотивність у сучасному мовознавстві визначається як лінгвістична категорія, що характеризується вираженням емоцій. Емотивність також називають чуттєвою оцінкою позначається предмета. Використання мовних

засобів для опису та передачі певних емоцій є найбільш наочним проявом цього явища в лінгвістиці.

Емотивність виражається в мові на чотирьох рівнях: фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному. Емоції передаються звуками на фонетичному рівні. Звукосполучення часто викликають асоціації, які викликають позитивні або негативні емоції. Додавання суфіксів виявляє емоційність на морфологічному рівні. На лексичному рівні важливу роль відіграють формальні елементи вираження емоцій, такі як частки, вигуки чи звертання. На цьому рівні прикметники є найосновнішим мовним засобом вираження, що відображає як позитивні, так і негативні конотативні значення.

Натомість експресивні засоби мови — це фонетичні засоби, морфологічні форми, засоби словотворення, лексичні, фразеологічні та синтаксичні форми, які служать у мові для емоційного або логічного підсилення висловлювання.

2,3. Усі способи спілкування, вираження власної думки, впливу на співрозмовника чи аудиторію поділяються на вербальні (мова) і невербальні (невербальні) (жести, міміка, пантоміміка, зовнішність).

Мова та мовлення є прикладами вербальних засобів. Звернемося до основ: мова — це система звукових сигналів, письмових знаків і символів, які використовує людина для сприйняття, обробки, зберігання та передачі інформації; мовлення — це специфічне використання мови для вираження думок, почуттів і настрою.

Невербальна комунікація завжди присутня поруч із вербальною. Невербальне спілкування часто може передати набагато більше інформації, ніж вербальне.

Для невербальної комунікації характерні не тільки жести, міміка, пантоміміка, а й просторово-часові характеристики організації спілкування.

РОЗДІЛ 3

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В ТВОРІ Г.ЧЕПМЕНА.

3.1 Стратегії перекладу твору Г. Чепмена

Термін «стратегія перекладу» зазвичай використовується в сучасному перекладознавстві для опису процесу перекладу. Його можна знайти в науковій та навчальній літературі, а також у різноманітних нормативних документах, таких як навчальні програми, плани, екзаменаційні білети тощо. Це безумовно вживане словосполучення однозначно може стати терміном, а позначене ним поняття можна вважати одним із фундаментальних понять перекладознавства.

Як правило, перекладачі розрізняють глобальні стратегії перекладу та локальні стратегії перекладу. Глобальні стратегії перекладу (або методи перекладу) – це стратегії, які перекладач застосовує до тексту в цілому. Глобальна стратегія перекладу формується в результаті вибору перекладачем основних принципів, які в даній ситуації нібито відповідають комунікаційній меті, пізнавальним потребам та інтересам цільової аудиторії, і, на думку перекладача, враховувати основні характеристики вихідного тексту. Метою глобальної стратегії перекладу є відтворення цілісного концептуального образу вихідного тексту. Необхідність вибору локальної стратегії перекладу виникає, коли виникає проблема, наприклад «неперекладність» певного виразу, можливість множинності рішень, результати яких по-різному співвідносяться з обраною глобальною стратегією. Стратегія реалізується через набір підходів, які визначають прийоми, методи чи процедури перекладу конкретних мовних одиниць.

Знання принципів перекладу є постійною необхідною складовою компетенції перекладача і стає основою для вибору технік, методів, тактик, які, у свою чергу, співвідносяться з глобальною стратегією перекладу. Формування глобальної стратегії перекладу базується на застосуванні перекладачем

основних принципів перекладу до конкретного тексту, що відповідає меті спілкування та пізнавальним потребам цільової аудиторії.

На думку П. Ньюмарка, існують різні види перекладу. Вони відрізняються спрямованістю – або на мову оригіналу, або на мову перекладу

По-перше, цей термін (якщо його так можна назвати) має кілька варіантів. Поряд із «стратегією перекладу» можна зустріти терміни «тактика перекладу», «стратегія перекладача», «стратегія перекладу» і навіть «стратегія перекладу поведінки перекладача в процесі перекладу».

По-друге, не тільки різні науковці, але й часом навіть одні й ті ж дослідники вкладають у це поняття різний зміст [88, с. 256].

У літературі було небагато спроб наукового визначення чи тлумачення поняття «стратегія перекладу», серед яких роботи В. Н. Комісарова, Х. Крингса, Н. К. Гарбовського, І. С. Алексєєвої, Р. К. Міньяр-Белоручевої.

Окрім суб'єктивних уподобань перекладача та жанру оригінального тексту, на вибір стратегії перекладу, на думку Л. В. Коломієць, впливає низка об'єктивних чинників, до яких належать: 1) цільова аудиторія перекладу та стан перекладу. цільова полісистема; 2) кількість наявних перекладів конкретного твору в цільовій літературі. Потреба у форенізуючому перекладі стає особливо гострою, коли створюється велика кількість перекладів, що одомашнюються, що збільшує відстань між читачем і оригіналом.

Функція оригінального твору в цільовій літературній полісистемі. Основною функцією перекладу з одомашненням є розвиток літературної традиції, яка вже присутня в цільовій культурі, а функцією перекладу з відчуженням є впровадження нових стилів, виразів, засобів і технік у цільову літературу [4, с. 522].

На результат процесу перекладу (якість перекладу) впливає ступінь семантичної близькості перекладу оригіналу, жанрово-стилістична приналежність текстів оригіналу та перекладу, прагматичні фактори, що впливають на вибір варіанта перекладу.

Всі ці аспекти перекладу носять безпосередньо нормативний характер, визначають стратегію перекладача та критерії оцінки його праці.

Стратегія перекладу – це набір перекладацьких дій або способів виконання перекладацького завдання, який передбачає адекватну передачу змісту з іноземної мови на цільову мову з урахуванням культурних та особистих характеристик мовця, базового рівня, мовної суперкатегорії, і підкатегорія. Стратегія перекладу — це програма перекладацької діяльності, яка формується на основі загального підходу перекладача до перекладу в умовах конкретної комунікативної ситуації двомовного спілкування, що визначається специфікою цієї ситуації та метою перекладу, і яка також визначає характер професійної поведінки перекладача в рамках конкретної комунікативної ситуації.

З точки зору перекладача як суб'єкта перекладацького процесу І.В. Стратегію перекладу Войніч визначає як «загальний план дій перекладача», який визначається комплексом його принципових установок, спрямованих на досягнення цілей, які свідомо чи несвідомо ставить перед собою перекладач. [86]. За визначенням В. М. Ілюхіна, стратегія перекладу — це «спосіб виконання перекладацького завдання, що полягає в адекватному перенесенні з іноземної мови на мову перекладу комунікативного наміру відправника з урахуванням культурних і особистісних особливостей мовця, осн. рівень, мовні суперкатегорії та підкатегорії».

Отже, розглянемо стратегії перекладу виразів кохання та твори Г. Чепмена. Загальновідомо, що в сучасному англомовному художньому дискурсі лінгвокультурний емоційний концепт кохання вербалізовано передусім у формі дієслова *to love*; іменник *love*, прикметник *beloved / lovely / loveless / loving*, а також прислівники *lovingly*. В англійському художньому дискурсі концепт кохання – це когнітивно-пропозиційна структура, що складається з таких позицій: суб'єкт кохання, форма кохання та його характеристики, мета кохання.

Концепт кохання лінгвістично вербалізується за допомогою різноманітних предикатів. Це можуть бути любовні лексеми або слова, що передають ідею кохання: *kiss, to kiss, hug, dove, have a passion.*

Велику лексико-семантичну групу становлять родинні зв'язки, а кохання – родина. Він включає такі лексичні одиниці, як *happiness, happy, peace, cry, warm, relax, deep, soft* та ін., а також взаємопов'язані поняття: *baby, home, kids, mother, husband, children, family, marriage.*

Г.Чепмен показав в своєму творі що любов може виражатися різними способами, наприклад: “*Physical touch is the easiest love language to use unconditionally, because parents need no special occasion or excuse to make physical contact*”.

Крім того, через фізичний контакт батьки виражають не тільки свою любов до дитини, а й підтримку, відчуття захищеності.

“A favorite kind of physical touch for many parents is *to hold* a small child while reading a story.”

Фізичний контакт може “вилікувати” якщо дитина хвора або емоційно розбита. “Physical touch is important are when a child is sick, hurt physically or emotionally, tired, or when something funny or sad has taken place.”

“*Stroke your child's hair or rub their back* when they tell you about a difficult day or are upset.”

Вербалізація любові в тексті передається по-різному, наприклад через обійми : “Teenagers find *hugs* and other forms of loving touch especially helpful ”, “I know my mommy *loves me* because she *hugs me*.”

Також через піклування та улюблені дотики своєї дитини : “after sport, you can offer *to rub* the stiffness out of their muscles”, “you might *massage* their sore necks and offer some relaxation as well as a loving touch.”, “... many children like *to have their backs scratched*, even after they are grown and living away fromhome.”

На додачу до всього, батьки передають любов не тільки обіймами, а й поцілунками : “ I always got *a hug* and *kiss* from my mom and a hug from my dad, when i come back home”.

Також, за допомогою речей можна виражати фізичний контакт : “Purchase a gift for your child that is *touch-oriented*, such as *a soft pillow, blanket, or sweater*”.

В книзі “П’ять мов кохання до дітей” автор окреслив інші способи вираження любові до дітей. Наприклад, слова підтримки (утвердження, схвалення). Слів підтримки, схвалення потребує кожна людина, але для тих, у кого ця мова любові є основною, вони просто необхідні, для того, щоб можна було відчувати себе любленим, потрібним, коханим.

Навіть коли дитина навчається чи займається чимось їй важлива підтримка батьків, тому висловлювання на кшталт:

"That's close, that's good, yes, great, you've got it," заохочують дитину не тільки вивчати наявні слова, але й розвивати майбутній словниковий запас.

Найпростіше, це просто казати “I love you, my small daughter/son”.

“My mommy loves me and my daddy loves me. Every day they say, ‘I love you.’”.

Крім того, важливо поводитися та розмовляти з дітьми як з особистістю.

“Because they don’t yell and scream at me...Doug and Betsy treat me like a person...I also know that they love me.”

“Put a Post-it note in their lunch box with some *encouraging words*”.

Деяким дітям важливо мати щось унікальне, незвичне та секретне між батьками наприклад: “Create *a special name of affection* for your child that is only used between the two of you”.

Наступним виявом любові може бути якісно проведений час. Час, проведений разом, також є особливою частиною любові. І знову ж таки, це просто необхідно тій дитині, для якої якісно проведений час є основною мовою любові. Але треба бути обережним, адже можна годинами сидіти поруч, та не відчувати цієї справжньої близькості, тому що бути поруч не означає бути разом. Якісний час означає, що в той час, коли ми разом, ми повинні повністю

присвятити себе одне одному. Це, звичайно, не означає, що потрібно весь час дивитися один одному в очі чи розмовляти. Ви можете займатися улюбленими справами для обох: сходити в кіно, театр, погуляти на свіжому повітрі. Важливо тільки одне - щоб сподобалося і вам, і дитині!

“You are important. I *like being with you.*”

“My mom loves me. *She comes to my soccer games and we go out to eat afterward*”

“I can *discuss* anything with them. I know that they will be understanding and try to help me make good decisions”.

Наступним проявом батьківської любові є подарунки. Подарунки, як матеріальні прояви любові, цінні лише тоді, коли їх дарують щиро та з відкритою душею. Цінність подарунка не так важлива для того, хто розмовляє цією мовою любові; цінним тут є, перш за все, особлива увага з боку того, хто дарує.

Навіть жувальна жвачка може бути показником любові та проявом уваги.

“He *gives* all the children *gum*”, “My new car, my folks gave it to me”.

Зробити щось приємне для когось, хто нам дорогий, є символом і виявом нашої любові. Допомогати дитині з уроками, робити щось для неї (приготувати їжу чи попросувати їй одяг), відчуваючи при цьому велику радість, — це найкращий вияв вашої любові до дитини, для якої служіння є основною мовою любові.

“The day you found out that you would have a child, you enrolled for full-time service”, “I know my mom loves me because she *sews the buttons* on my shirt when they fall off and also *helps me with my homework* every night.”

Отже, любов може бути виражена різними мовами любові та передана різними діями чи словами.

3.1.1 Лексичні трансформації в україномовному перекладі твору Г.Чепмена

Головне завдання перекладача — створити текст, максимально наближений до оригіналу за семантикою та впливом перекладу на потенційного реципієнта, але при цьому розуміється, що переклад не може бути повністю аналогічним оригіналу.

Складність полягає в тому, що не завжди вдається знайти семантичні та структурні аналоги між оригіналом і перекладом. У цьому випадку перекладач використовує перекладацькі трансформації для досягнення основної мети адекватності.

Дослівний переклад є свого роду «копією» оригіналу. Основне завдання перекладача – створення адекватного перекладу, який відтворює як зміст, так і форму оригіналу засобами іншої мови.

Перекладач використовує різні перекладацькі трансформації, щоб створити текст, який відповідає оригіналу, дотримуючись норм і передає необхідну інформацію, яку автор оригіналу хоче донести до своєї аудиторії.

Одним із видів перекладацьких трансформацій, які забезпечують адекватний переклад, є лексичні трансформації. Саме за допомогою цих трансформацій перекладач розкриває значення іншомовного слова та подає його український відповідник, розуміючи контекст у дискурсі.

Через асиметрію української та англійської мов відбуваються лексичні трансформації, коли добір повного відповідника неможливий або спотворює, вульгаризує, відрізняється від вихідних одиниць. Лексичні трансформації в англо-українському перекладі часто є справою особистих уподобань перекладача і, загалом, сильно залежать від стилістичних особливостей цільового тексту.

Лексичні трансформації поділяються на такі категорії: генералізація, конкретизація значень, смисловий розвиток або модуляція, антонімічний переклад, компенсація та експлікація.

Генералізація – це заміна одиниці вихідної мови, що має вужче значення, одиницею мови перекладу з ширшим значенням, тобто перетворення.

Використання слова із загальнішим значенням позбавляє перекладача від необхідності пояснення чи уточнення. Загальніше позначення може бути переважним і із стилістичних причин.

Наприклад, слово *Shootin'* у заголовку одного з підрозділів книги Чепмена *Shootin' Straight* перекладається як *говорити прямо*, а не *стрільба прямо*. Автор дав ширше розуміння даного слова.

В наступному реченні словосполучення *high school* - “My parents have always been like that. They have given me everything I have ever needed—all my sports equipment in *high school*, all my clothes, everything.” В перекладі це *школа*, адже в українській мові не прийнято ділити шкільні рівні.

Переклад звучить так: “Батьки завжди так чинили. Вони ні в чому мені не відмовляли, чи то було спортивне спорядження для школи, чи то одяг – ні в чому.”

Наступним прикладом генералізації є вислів *lose temper by inches* - “After every conversation they had, he lost his temper by inches”. Адже, при перекладі з англійської на українську існує багато слів, що означають час, розмір, висоту тому їх можна замінити словами з ширшим семантичним значенням, якщо не існує вужчих еквівалентів. Український переклад буде такий : “Після кожної їхньої розмови, він втрачав своє терпіння”.

Конкретизація — заміна слова чи словосполучення вихідної мови словом із ширшим предметно-логічним значенням і словосполученням із вужчим значенням у мові перекладу. Створена відповідність і вихідна лексична одиниця тепер знаходяться в логічному відношенні включення в результаті застосування цієї трансформації.

В реченні використано словосполучення *double credit*:

“Compliment your spouse in the presence of his parents or friends. You will get *double credit*: Your spouse will feel loved and the parents will feel lucky to have such a great son-in-law or daughter-in-law.” Переклад такий - Скажіть комплімент своєму чоловікові в присутності його батьків або друзів. Це буде *плюс* вам: ваш

чоловік/дружина почуватиметься коханим, а батьки відчують щастя, що мають такого чудового зятя чи невістку.

Наступний приклад: “I know he felt my tears *running down his neck.*” Український переклад такий: “Я знаю, він зрозумів що я розплакався”.

В наступному реченні використана лексема *point*, вона використана в реченні як *момент*. “ At this *point* it is a real temptation to punish her, but you should resist.” Перекладеться це речення так: “У цей момент є справжня спокуса покарати її, але ви повинні встояти”.

Така лексема як *acceptable* в наступному прикладі “they learn other, more mature and *acceptable* ways to replace the behavior”, при перекладі на українську перекладач переклав як: “вони вивчають інше, більш зрілі та *нормальні* способи заміни поведінки”.

Модуляція — це процес заміни лексичної одиниці мови оригіналу однією з лексичних одиниць мови перекладу, значення якої логічно впливає з мови оригіналу. Важливим критерієм лексичних трансформацій (семантичного розвитку) є модуляція.

В одному з підзаголовків автор використав таку фразу як “The way of unselfishness”, тому згідно зі змістом переклад на українську такий “Безкористлива любов”.

Наступний вираз *give up* використаний прийом модуляції “they will mature and *give up* their childish ways”. В українському перекладі це звучить так: “Вони подорослішають і кинуть від своїх дитячі спроби”. Отже, фразеологізм *give up* є настільки багатозначним, і може перекладатися як здатися, покинути, відмовитись від чогось або лишити щось.

Лексична одиниця *great* в реченні “Aren't the kids great?” за допомогою модуляції перекладається як *особливий* – “Хіба діти не особливі?”.

Крім того, потрібно передати дану лексему в перекладу таким чином, щоб висловлювання не втратило свого емоційно-забарвленого значення.

Речення “We are convinced that sharing our home with others and involving the family in *service projects* had a profound and positive effect on our children.”

Український переклад буде: “Ми переконані: те, що дім відкритий для інших, а сім’я брала участь у харитативних проєктах, справило глибокий позитивний вплив на наших дітей”.

Антонімічний переклад – це передача поняття протилежним, часто із запереченням, тобто антонімом українського відповідника даного слова. У англо-українських перекладах ця трансформація застосовується особливо часто, коли в оригіналі негативна форма спожита із словом, що має негативний префікс.

Назва одного з підзаголовків твору Г.Чнпмена є прикладом антонімічного перекладу - “*Service or Slavery?*”. Переклад українською - “Відданне служіння”.

Ще один приклад антонімічного перекладу в реченні “*When I asked him. He said nothing*”, в перекладі це перекладається як – “Коли я запитав його, він зберігав тишу(мовчав)”.

Компенсація – це переклад в якому перекладач завдяки лексичним трансформаціям, передає втрачені елементи змісту оригіналу іншим чином для компенсації семантичної втрати.

Слід зазначити, що, незважаючи на його важливість для перекладу художньої літератури, феномену компенсації приділяється недостатньо уваги в лінгвістичній літературі.

У галузі перекладів використовуються три види винагороди. Компенсація подібною технікою (повна компенсація) використовує переклад в іншому місці по відношенню до позиції цієї техніки в оригіналі та забезпечує максимально еквівалентність перекладу. Компенсація іншими методами (часткова компенсація) часто використовує вихідний прийом замість непереданого прийому і лише частково поповнює втрати. Коли автор навмисно використовує абсурдний порядок слів, щоб підкреслити пародійність тексту,

використовується солідна компенсація. У результаті, коли в перекладі відсутні словникові відповідники оригіналу, мова йде про повну компенсацію.

“Being like *strangers* with your kid, and is it okay for you?” Отже, при перекладі цього речення потрібно дотримання відповідної семантики слово *strangers* перекладемо так, щоб сенс оригінального запитання українською мовою звучав емоційно-забарвлено та переконливо для слухача. “Мати відносини з рідною дитиною такі, ніби ви не рідня і це нормально для Вас?”.

3.1.2 Граматичні трансформації в україномовному перекладі твору Г.Чепмена

Через відмінності між англійською та українською мовами відбуваються перекладацькі трансформації (заміни). Наявність спільних граматичних значень, категорій і функцій, таких як категорії числа в іменників, категорії ступенів порівняння у прикметників, категорії у дієслів, функціональне значення порядку слів тощо, свідчить про спільність граматичних ознак українською та англійською мовами.

Тоді як неузгодженість граматичних положень, що виникає через приналежність мов до різних граматичних груп, виявляється у суттєвих відмінностях між граматичними знаками: артиклі в англійській мові, прислівники в українській; фіксований порядок слів в англійській мові тощо.

У перекладознавстві існує безліч класифікацій видів перекладацьких трансформацій, але всі вони поділяються на три основні групи: лексичні, граматичні та лексико-граматичні трансформації. Розглянемо детальніше граматичні трансформації.

Граматичні трансформації (граматичні заміни) - це спосіб перекладу, при якому граматична одиниця в оригіналі перетворюється на одиницю мови перекладу з іншим граматичним значенням. Заміни може піддаватися граматична одиниця будь-якого рівня: частина мови, член речення тощо[90].

Очевидно, що під час перекладу форми мови оригіналу завжди замінюються формами мови перекладу. Граматична заміна, як особливий спосіб перекладу, передбачає не тільки використання в перекладі форм мови перекладу, але й відмову від використання форм подібного походження і заміну їх іншими.

Додавання — це граматична трансформація, яка збільшує кількість слів, словоформ або членів речення в перекладі, чітко виявляючи те, що граматично виражено в оригіналі.

Прикладом може постати дане речення - “What’s in it for me?” is a *predominant attitude* in our society”. Українською мовою буде звучати так - «Що це для мене?» *саме така цікава позиція домінує* у нашому суспільстві.

Наступним прикладом додавання буде речення:

“When we as parents learn to speak our children’s love language, even though it differs from our own, *we are showing them the way of unselfishness*”. Має такий переклад – “Якщо батьки вчаться розмовляти мовою любові своїх дітей, навіть коли ті мови не збігаються з їхніми власними, то показують тим самим приклад безкорисливості *і служіння іншим.*”

Іншим прикладом додавання є переклад речення “But as they grow older, they may look back and realize that your love and *presence has been the best gift of all*”. Український переклад – “Та коли вони підростуть, то озирнувшись, усвідомлять, що ваша любов і присутність у *їхньому житті були найліпшим подарунком.*”

Звернемо увагу ще на таке речення “We must keep the child’s love tank full before we administer discipline”.

“*Це означає, що ми маємо дбати про те, аби було задоволено дитячу потребу в любові, перш ніж візьмемося запроваджувати в її житті дисципліну.*”

Заміна та перестановка.

Граматичні заміни — спосіб перекладу, при якому вихідна граматична одиниця перетворюється на одиницю перекладу з іншим граматичним

значенням. Перестановка означає зміну розташування (порядку) мовних елементів у тексті перекладу порівняно з оригінальним текстом. Зміненим елементом зазвичай є слово, фраза, частина складного речення або ціле речення. Це формальні заміни. Зміна порядку слів і фраз у структурі речення є найпоширенішим рішенням у процесі перекладу.

Приклад речення з перестановкою: “*Abuse of gift-giving can occur when a child is living with a custodial parent following a separation or divorce*”.

Переклад українською – “Зловживання даруванням подарунків може статися, коли дитина після розтавання або розлучення проживає з батьком-піклувальником.”

Наступний приклад “*The day you found out that you would have a child, you enrolled for full-time service.*” Український переклад – “Ви записалися на цілодобове служіння, у день, коли ви дізналися що матимете дитину”.

Ще один приклад застосування додавання в перекладі речення “*The most essential emotional element in a happy and healthy marriage is love*”.

“Любов завжди була, є і буде найважливішим емоційним елементом щасливого та здорового шлюбу”.

“*Nothing works well if a child’s love needs are not met*”. Український переклад “Коли любовні потреби дитини не задовільнені, нічого не вийде”.

“*The most essential emotional element in a happy and healthy marriage is love*”.

Любов є найважливішим емоційним елементом щасливого та здорового шлюбу.

Опущення - забезпечення того, щоб непотрібні слова та фрази мовою перекладу були відхилені. Адже суть ясна. Тобто протилежний процес додавання, при якому в перекладі виявляється конкретний мовний елемент. Мова йде про пропуск у перекладі зайвих мовних одиниць. У деяких випадках це елементи, пов’язані зі структурою мови.

Прикладом опущення є речення “*You can simply remember that behavioral expressions of love can be divided into physical touch, quality time, gifts, acts of service, and words of affirmation.*”

Українською речення звучати по-іншому, але ідея його залишиться “*Пам’ятайте*, що поведінкові прояви любові можна розділити на фізичний дотик, якісний час, подарунки, турботу та слова підтримки.

Наприклад, “*There is no way to control*” – “неможливо контролювати.”

Ще один приклад “*Only the child who feels genuinely loved and cared for can do her best.*” Та в українському перекладі відбувається таке опущення “*Дитина, яка відчуває, що її по-справжньому люблять і піклуються, може зробити все можливе*”.

Отже, ураховуючи вище сказане можна дійти висновку що першочерговим завданням перекладача є досягнення семантичної еквівалентності між текстом оригіналу та перекладом. Для цього потрібні різноманітні перекладацькі трансформації, а також трансформації, що впливають на граматичну структуру висловлювання на рівнях компонентної еквівалентності. Причина еволюції граматичних трансформацій полягає в тому, що кожна мова має свою структуру, яку перекладач повинен враховувати.

Висновки до розділу 3

Таким чином, граматичні трансформації — це трансформації структури речень під час перекладу, яких враховано норми мови перекладу. Трансформація може бути повною або частковою залежно від того, повністю чи частково змінюється структура речення.

Перекладацькі трансформації розглядаються в перекладі як прийоми перекладу, які перекладач може використовувати при перекладі різних текстів. Крім того, застосовуючи різні перекладацькі трансформації, перекладач може створити текст, який відповідає оригіналу, дотримуючись норм і передаючи необхідну інформацію, яку автор оригіналу хоче донести до своєї аудиторії.

Перекладацькі трансформації поділяються на лексичні, граматичні або лексико-граматичні залежно від характеру мовних одиниць мови оригіналу, які

вважаються операціями трансформації (в них трансформації впливають як на лексичні, так і на граматичні семантичні одиниці оригіналу або роблять перехід від лексичних одиниць до граматичних і навпаки).

ВИСНОВКИ

Отже, в нашій роботі ми розглянули достатньо складне та багатогранне поняття таке як “Любовний дискурс”.

Дане поняття «любовний дискурс» увів до наукового обігу представник французького постструктуралізма Р. Барт. В українському мовознавстві цей термін розвивали лінгвісти.

Також, було розглянуто застосування любовного дискурсу в сім'ї та говорили про батьківську любов до дітей. Адже, батьківська любов є головним засобом виховання кохання у дітей до всього, що їх оточує. У кожній сім'ї батьківське кохання розуміється по-різному, як батьками, так й дітьми.

Було розглянуто стратегії та засоби вираження любові(дотики, слова, час, подарунки, допомога та турбота), а саме за Г.Чепменом у художньому дискурсі.

Крім того, проаналізували перекладацькі трансформації та їх використання в творі Г.Чепмена. Трансформації - є надзвичайно важливими, адже завдяки їм, перекладач може досягти адекватності в тексті.

Особливо вживаними граматичними трансформаціями у роботі є опущення та додавання. Натомість, лексична трансформація конкретизації дозволяє знайти найкоректніший відповідник для контексту мови перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Барт Р. Фрагменти мови закоханого. Львів: Незалежний культурологічний журнал «І», 2006. 283 с.
2. Бархударов Л. С. Язык и перевод. М.: Международные отношения, 1975. 240 с.
3. Безугла Л. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен. Харків: Константа, 2005. 345 с.
4. Белова А. Д. Поняття «стиль», «жанр», «дискурс», «текст» у англійській лінгвістиці. Вісник іноземна філологія. 2002. Вип. 32–33. С. 10–14.
5. Антонівська М. Головні особливості функціонування та перекладу метафор у сфері публіцистичного дискурсу. Молодий вчений, 2016. № 4.1. С. 19—23.
6. Булкіна А. Діалогічний любовний дискурс: реалізація стратегії самопрезентації в мовленнєвому жанрі «знайомство» (на матеріалі творчості Томаса Гарді). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна, 2014. Вип. 48. С. 43—45.
Гноєва Н. Любовний дискурс українського інтелектуального роману 20-х років XX століття. URL: http://www.philology.univer.kharkov.ua/nauka/para_konf/Gnoeva_06.pdf
7. Дмитрук О. С. Любовний дискурс в циклі «Парасочка» Марка Черемшини. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна, 2011. Вип. 21. С. 160—166.
8. Муратова В.Е. Концепты «любовь» и «ненависть» в песнях разноструктурных языков: сравнительный аспект. Вестник Башкирского университета. 2009. Выпуск № 3. Том 14. С. 809—813.
9. Скрябіна В. Аксіологічний аспект персуазивності любовного дискурсу. Актуальні питання гуманітарних наук. 2018. Вип 21. Т. 2. С. 72—75.
10. Голоднов А. В. Лингвопрагматические особенности персуазивной коммуникации. Дисс. Санкт-Петербург, 2003. 247 с.

11. Четина Е.М. Гендерный дискурс в русской женской литературе 19 века. URL:<http://cyberleninka.ru/article/n/gendernyy-diskurs-v-russkoy-zhenskoy-literaturexix-veka>.
12. Мотта У. Любовный дискурс Франческо Петрарки. URL: <http://www.maksora.ru/uploads/0000017135.pdf>.
13. Чекалов К. А. Задолго до Ролана Барта, или Влюбленные в дискурс. Апокриф. Культурол. журн. 1993. № 3. С. 27–32. Плеханова Т. Дискурс-анализ текста. Минск, 2011. 312 с.
14. Кузнецова Л.Э. Любовь как лингвокультурный эмоциональный концепт: ассоциативный и гендерный аспекты : автореф. дис. ... канд. филол. наук. : специальность. 10.02.19 “Теория языка” / Л.Э. Кузнецова. – Волгоград : Парадигма, 2005. – 13 с.
15. Михайлюк Е.Б. Психология влияния / Е.Б. Михайлюк. – Ростов : Феникс, 2003. – 160 с.
16. Віннікотт Д. В. Розмова з батьком. - М.: НФ «Клас», 1995.
17. Соколович Ю. Б. Спілкуватися з дитиною. Як? - М.: МАСС МЕДІА, 1995.
18. Гордон Т. Р. Е. Т. Підвищення батьківської ефективності / Популярна педагогіка. - Єкатеринбург: АРД АТД, 1997.
19. Джайнотт Х. Батьки і діти // Сер. «Знання». Пед. ф-т. 1986. № 4.
20. Кемпбелл Р. Як насправді любити дітей. - М.: Знання, 1990.
21. Снайдер М., Снайдер Р., Снайдер-мол. Р. Дитина як особистість: становлення культури справедливості і виховання совісті. - М.: Сенс; СПб.: Гармонія, 1994.
22. Хоментаскас Г. Т. Сім'я очима дитини. - М.: Педагогіка, 1989.
23. Байярд Р. Т., Байярд Дж. Ваш неспокійний підліток. - М.: Просвещение, 1991.
24. Маслоу, А. Мотивация и личность : пер. с англ. / А. Маслоу. -- 3-е изд. -- СПб. : Питер, 2003. -- 352 с.

25. Окулич, Н. А. Как стать успешным родителем : учеб. пособие / Н. А. Окулич; под ред. М. П. Осиповой. -Минск : ИВЦ Минфина, 2015. -- 192с.
26. Овчарова, Р. В. Психологическое сопровождение родительства / Р. В. Овчарова. -- М. : Изд-во Института Психотерапии, 2003. -- 320 с.
27. Литвак, М. Е. Четыре вида любви / М. Е. Литвак. -- М. : АСТ, 2014. -- 288 с.
28. Фромм, А. Популярная педагогика / А. Фромм, Т. Гордон. -- Екатеринбург : Изд-во АРД ЛТД, 1997. -- 608 с.
29. Чекалов К. А. Задолго до Ролана Барта, или Влюбленные в дискурс. Апокриф. Культурол. журн. 1993. № 3. С. 27–32.
30. Четина Е.М. Гендерный дискурс в русской женской литературе 19 века. [URL:http://cyberleninka.ru/article/n/gendernyy-diskurs-v-russkoy-zhenskoyliteraturexix-vek](http://cyberleninka.ru/article/n/gendernyy-diskurs-v-russkoy-zhenskoyliteraturexix-vek).
31. Анохина В.С Стратегии и тактики коммуникативного поведения в малой социальной группе (семье) / В.С. Анохина // Вестник Ставропольского государственного университета. – 2008. - № 3. – С. 64-71.
32. Аристова Н. С. Коммуникативные стратегии высокой тональности общения (на материале английской художественной литературы XIX-XX вв.) : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : 10.02.04 "Германские языки" / Н. С. Аристова. Нижний Новгород, 2007. -14 с. 8.
33. Атватер И. Невербальное общение / И. Атватер // Психология влияния. – СПб.: Питер, 2001. – С. 209-219.
34. Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології / Ф . Бацевич. – Львів.: нац. ун-т ім. Івана Франка, 2000. – 236 С.
35. Бігарі А.А. Дискурс сучасної англомовної сім'ї : автореф. Дисю на здобуття наук. ступеня канд. філол.наук : спец. 10.02.04 “Германські мови” / Андріана Андріївна Бігарі. – К., 2006. – 21 с.
36. Батьків не обирають: проблеми відповідального батьківства в сучасній Україні / За ред. Ю. М. Якубової. – К. : АЛД, 1997. – 168 с.

37. Бернс Р.Е. Развитие Я–концепции и воспитание / Р.Е. Бернс. – М. : Педагогика, 1986. – 320 с.
38. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник/ Флорій Бацевич. К.: Академія, 2004. 342 с.
39. Торохтій В. С. Методика діагностики психологічного здоров'я сім'ї / В. С. Торохтій // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – №9. – С. 30–35.
40. Федоришин Г.М. Психологія становлення особистості у батьківській сім'ї. Г.М. Федоришин. – Івано–Франківськ, 2006. – 174 с.
41. Фурман А. В. Психодидактика проектування навчально-книжкових комплексів для студентів ВНЗ : [монографія] / А. В. Фурман, А. Н. Гіряк,
42. Г. С. Гіряк. □ Тернопіль : ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2012. – 32с.
43. Холл М. Теории личности / Холл М., Линдсей К. – М. : Наука, 2000. – 726 с.
44. Чернишева М.С. Методика изучения дифференцированной самооценки / Чернишева // Вестник МГУ. Серия: психология. – 1997. – №3. – С. 22–32.
45. Чеснокова И.И. Проблема самосознания в психологии / И.И. Чеснокова. – М. : Наука, 1989. – 220 с.
46. Иванов Д.І. Психологічний аналіз системи дитячо–батьківських відносин в парадигмі глибинної психології : автореф. дис. ... канд. психол. наук / Д.І. Иванов. – Одеса, 2005. – 20 с.
47. Иванцова А. К. Про работу с проблемными семьями / А.К. Иванцова // Воспитание школьника. – 2003. – №10. – С. 18 – 20
48. Ключева Н.В. Психолог и семья: диагностика, консультации, тренинг / Н.В. Ключева. – Ярославль : Академия развития, 2002. – 160 с.
49. Ковалев С.В. Психология семейных отношений / С.В. Ковалев. – М. : Педагогика, 1987. – 160с

50. Кошлань И. Специфика стилей воспитания в семьях детей с разными типами эмоциональности / И. Кошлань // Наука і освіта. – 2006. – №5. – С.43–46.
51. Крайг Г. Психология развития / Г. Крайг. – СПб. : Питер, 2000. – 635 с.
52. Лукьянова А. Влияние самооценки внешности учащегося на его общение с другими людьми / А.Лукьянова // Вопросы психологии. – 1989. – №3. – С. 71–75.
53. Обухова Л.Ф. Семья и ребенок : психологический аспект детского развития / Л.Ф. Обухова. – М. : Владос, 1999. – 168 с.
54. Олифиревич Н.И. Психология семейных кризисов / Н.И. Олифиревич. – СПб. : Речь, 2006. – 360 с.
55. Пеньковська Н.Ю. Роль самооцінки у формуванні особистості дитини / Н.Ю. Пеньковська // Початкова школа. – 2002. – №10. – С. 16–22.
56. Петровский В.А. Отчуждение как феномен детско–родительских отношений / Петровский В.А., Полевая М. В. // Вопросы психологии. – 2001. – №1. – С. 19–26.
57. Прийменко В. Вплив сім'ї на успішне навчання дитини / В. Прийменко // Початкова школа. – 2006. – №3. – С. 52–55.
58. Шапинская Е. Н. Дискурс любви: любовь как социальное отношение и ее репрезентация в литературном дискурсе. М., 1997.
59. Ренц Т. Г. Межличностное общение: аспекты любовного дискурса // Изв. Волгогр. гос. пед. ун-та. Сер.: Филол. науки. 2008. № 2 (26). С. 17–20 [Rents T. G. Interpersonal Communication: Aspects of Love Discourse. Izv. VPGU. Ser.: Filol. nauki. 2008. No. 2 (26). P. 17–20 (in Russ.)].
60. Можейко М. А. Фрагменты любовного дискурса // Постмодернизм : энциклопедия. Минск, 2001. С. 893–894.
61. Veliugo O. Love Discourse as a Multiple Dialogue in Julian Barnes's Fiction. Трoпа: Современная британская литература в российских вузах. Пермь, 2012. Вып. 1 (6). С. 20–26.

62. Schiffrin D. Approaches to discourse. Cambridge, Mass.: Blakwell, 1994. 470 p.
63. Philipsen, G. (2002). Cultural communication. In W. Gudykunst & B. Mody (Eds.), Handbook of international and intercultural communication (pp. 51–67). Newbury Park, CA: Sage.
64. Carbaugh, D. (2007). A cultural discourse theory of emotion. Paper presented at the Eastern Communication Association, Providence, Rhode Island.
65. Veliugo O. Love Discourse as a Multiple Dialogue in Julian Barnes's Fiction // Тропа: Современная британская литература в российских вузах. Пермь, 2012. Вып. 1 (6). С. 20–26 [Veliugo O. Love Discourse as a Multiple Dialogue in Julian Barnes's Fiction. Footpath: J. Contemp. Br. Lit. Russ. Univ. Perm, 2012. No. 1 (6). P. 20–26 (in Engl.)].
66. Jacob Torfing. New theories of discourse : Laclau, Mouffe, and Žižek / Jacob Torfing. — Oxford, UK ; Malden, Mass. : Blackwell Publishers, 1999. — x, 342 p.
67. David Howarth. Discourse / David Howarth. — Buckingham [England] ; Philadelphia, PA : Open University Press, 2000. — x, 166 p.
68. Gary Chapman. 5 languages of love to kids / Gary Chapman. — 1997.
69. Harris Z. Discourse Analysis / Z. Harris // Language. Vol. 28. — P. 1-30, 474-549. 237.
70. Hatfield E. Love, Sex, and Intimacy / Hatfield E., Rapson R. L. - New York, 1993. - P. 56-64. 238.
71. Hazan C. Romantic Love Conceptualized as an Attachment Process / C. Hazan, P. Shaver // Journal of Personality and Social Psychology. 1987. No 52. - P. 511-524. 239.
72. Henne H. Einführung in die Gesprächsanalyse / H. Henne, H. Rehbock // 4., durchg. und erw. Aufl. Berlin; New York : de Gruyter GmbH & Co KG 2001. - 336 s.
73. Schiffrin D. Approaches to discourse. Cambridge, Mass.: Blakwell, 1994. 470 p.

74. Holmes, J. (1988). The name and nature of translation studies. In J. S. Holmes. *Translated: Papers on Literary Translation and Translation Studies* (pp. 66-80). Amsterdam: Rodopi.
75. Gottlieb, H. (2003). Parameters of translation. *Perspectives. Studies in Translatology*, 11(3), 167-187.
76. Frolova, I.Ye. Confrontation strategy in discourse and communities of practice. In *The advanced science: Open access journal*. Torrance, Scireps Corporation, 10, 2013. – p. 29-32.
77. Jacob Torfing. *New theories of discourse : Laclau, Mouffe, and Žižek / Jacob Torfing*. — Oxford, UK ; Malden, Mass. : Blackwell Publishers, 1999. — x, 342 p.
78. Schiffrin, Deborah (1986), *Discourse markers, Studies in interactional sociolinguistics*, 5., Cambridge [Cambridgeshire].
79. Jucker, Andreas H.; Ziv, Yael (1998-07-15). *Discourse Markers: Descriptions and theory*. John Benjamins Publishing.
80. Rents T. G. *Interpersonal Communication: Aspects of Love Discourse*. *Izv. VPGU. Ser.: Filol. nauki*. 2008. No. 2 (26). P. 17–20.
81. Болдарева Е.Ф. *Языковая игра как форма выражения эмоций: Дис. ... канд. филол. наук. спец. 10.02.19 "Теория языка" / Елена Федоровна Болдарева; Волгоград., 2002. – 91с.*
82. Кравченко А.В. *Знак, значение, знание. Очерк когнитивной философии языка / Александр Владимирович Кравченко. – Иркутск, 2001. – 261 с.*
83. Чайковська Є. Ю “Поняття Емотивність та Експресивність у мові”/ *Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи.*, 2012. – 279 с.
84. Шаховский В.И. *Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка / Виктор Иванович Шаховский.–Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1987. – 192 с.*
85. Емоції як об’єкт лінгвістичних досліджень. URL: http://www.rusnauka.com/6_SWMN_2015/Philologia/3_187807.doc.htm
86. Бреслав Г. М. *Психология эмоций*. Москва, 2004. 544 с

87. Войнич И. В. Стратегии лингвокультурной адаптации художественного текста при переводе : автореф. дис. ... кандидата филологических наук : 10.02.19 / Войнич Ирина Владимировна; [Место защиты: Перм. гос. ун-т]. – Пермь, 2010. – 19 с.
88. Сдобников В. В. Стратегия перевода: общее определение / В. В. Сдобников // Вестник Иркутского государственного лингвистического университета. – Выпуск № 1 / 2011. – С. 166-172.
90. Аракин В.Д. Сравнительная типология английского и русского языков: Учеб. пособие. – 3-е изд. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2005. – 232 с.
91. Г. Г. Філіппова «Психологія материнства» Видавництво Інституту Психотерапії Москва 2002.
92. Успенский Б. А. Поэтика композиции / Б. А. Успенский. – СПб. : Азбука, 2000. – 352 с.
93. Шаховский В.И. Категоризация эмоций в лексико - семантической системе языка / Виктор Иванович Шаховський . Изд . 3 - е . - М . : Книжный дом << ЛИБРОКОМ » , 2009. - 208 с .

ДОДАТОК

Текст оригіналу	Текст перекладу
“ П’ять мов кохання до дітей ”	
<p>1. Abuse of gift-giving can occur when a child is living with a custodial parent following a separation or divorce.</p>	<p>Зловживання даруванням подарунків може статися, коли дитина після розтавання або розлучення проживає з батьком-піклувальником. (Transposition)</p>
<p>2. The noncustodial parent is often tempted to shower a child with gifts, perhaps from the pain of separation or feelings of guilt over leaving the family.</p>	<p>Неопікун, часто мають спокусу засипати дитину подарунками, можливо, через біль розлуки чи почуття провини за те, що залишили сім’ю. (Generalisation)</p>
<p>3. You can simply remember that behavioral expressions of love can be divided into physical touch, quality time, gifts, acts of service, and words of affirmation.</p>	<p>Пам’ятайте, що поведінкові прояви любові можна розділити на фізичний дотик, якісний час, подарунки, турботу та слова підтримки. (Omission)</p>

4.	If I love them only when they meet my requirements or expectations, they will feel incompetent and will believe it is pointless to do their best, since it is never enough.	Якщо я люблю їх тільки тоді, коли діти відповідають моїм вимогам чи очікуванням, вони відчуватимуть себе некомпетентними і будуть намагатися робити все можливе, адже цього ніколи не вистачає. (Morphological Replacement).
----	---	---

5.	Nothing works well if a child's love needs are not met.	коли любовні потреби дитини не задовільнені, нічого не вийде . (Transposition)
6.	Only the child who feels genuinely loved and cared for can do her best.	Дитина, яка відчуває, що її по-справжньому люблять і піклуються, може зробити все можливе. (Omission)
7.	The most essential emotional element in a happy and healthy marriage is love .	Любов є найважливішим емоційним елементом щасливого та здорового шлюбу. (Transposition).
8.	We need to fill our children's emotional tanks with unconditional love, because real love is always unconditional.	Нам потрібно наповнити емоційні резервуари наших дітей беззастережною любов'ю, адже справжня любов завжди безумовна.
9.	The day you found out that you would have a child, you enrolled for full-time service.	Ви записалися на цілодобове служіння , у день, коли ви дізналися що матимете дитину.(Transposition)

10.	Compliment your spouse in the presence of his parents or friends. You will get double credit : Your spouse will feel loved and the parents will feel lucky to have such a great son-in-law or daughter-in-law.	Зробіть комплімент своєму чоловікові в присутності його батьків або друзів. Ви отримаєте подвійну заслугу: ваш чоловік буде відчувати себе коханим, а батьки будуть щасливими мати такого чудового зятя чи невістки.
11.	“Do–Good Projects”	Показувати приклад
12.	“Her emotional needs had to be met before she had the capacity to receive or appreciate a gift in the same spirit in which it was given.”	Її емоційні потреби потрібно було задовольнити, перш ніж вона матиме здатність отримати або оцінити подарунок у тому ж дусі, в якому він був подарований
13.	“Remember, your children may not now realize how much you are giving, even as you continue to fill their emotional tanks.”	Пам’ятайте, що ваші діти зараз можуть не усвідомлювати, скільки ви даєте, навіть якщо ви продовжуєте наповнювати їхні емоційні потреби.
14.	“But as they grow older, they may look back and realize that your love and presence has been the best gift of all.”	Та коли вони підростуть, то озирнувшись, усвідомлять, що ваша любов і присутність у їхньому житті були найліпшим подарунком
15.	“Thus, acts of service has an intermediate step”	Таким чином, служіння має проміжний крок.

16.	“Shootin’ Straight”	Говорити прямо.
17.	“they will mature and give up their childish ways”	«вони подорослішать і кинуть свої дитячі ігри»
18.	”Making requests is more soothing, forestalls anger, and helps us be positive and pleasant.”	Прохання більше заспокоюють, запобігають гніву та допомагають нам бути позитивними.
19.	“Naw, I ain’t gonna die”	Ні, все гаразд.
20.	“Service or Slavery?”	Віддане служіння
21.	“What’s in it for me?” is a predominant attitude in our society”	“Що я з цього буду мати”? – саме така позиція домінує у нашому суспільстві.
22.	“We are convinced that sharing our home with others and involving the family in service projects had a profound and positive effect on our children.”	Ми переконані, що те, що ми ділилися домом з іншими людьми та залучали сім’ю до харитативних проєктів, мали глибокий і позитивний вплив на наших дітей.
23.	“The ability to give love and nurture in all the languages will make your children more balanced persons who can function well in society.”	Здатність дарувати любов і плекати всіма мовами буде зробить своїх дітей більш врівноваженими людьми, які можуть добре функціонувати в суспільстві

24.	“For these children, their parents’ acts of service came through as emotional love”	Для цих дітей служіння їхніх батьків було проявом емоційною любов’ю
25.	“He said nothing...”	Він тримав тишу.
26.	“When we as parents learn to speak our children’s love language, even though it differs from our own, we are showing them the way of unselfishness.”	Коли ми як батьки вчимося розмовляти мовою любові наших дітей, навіть якщо вона відрізняється від нашої власної, ми вказуємо їм шлях безкорисливості
27.	“I know he felt my tears running down his neck.”	Я знаю, що він зрозумів що я розплакався.
28.	“At this point it is a real temptation to punish her, but you should resist.”	У цей момент є справжня спокуса покарати її, але ви повинні встояти».
29.	“They learn other, more mature and acceptable ways to replace the behavior”	Вони вивчають інші, більш зрілі та нормальні способи заміни поведінки
30.	“We must keep the child’s love tank full before we administer discipline.”	Ми повинні підтримувати резервуар любові дитини повним, перш ніж застосовувати дисципліну
31.	“they will mature and give up their childish ways”	вони дозріють і залишать від своїх дитячі ігри
32.	If physical touch is your child’s primary love language and you are not by nature a toucher and yet want to learn your child’s love language	Якщо фізичний дотик є основною мовою любові вашої дитини виза своєю природою не торкаєтесь і все ж хочете навчитися свого мови дитини

33.	Physical touch is one of love's strongest voices. It shouts, "I love you!"	Фізичний дотик — один із найсильніших голосів любові. Він наче кричить: «Я тебе люблю»
34.	Every child has a special way of perceiving love. There are five ways children (indeed, all people) speak and understand emotional love. They are physical touch, words of affirmation, quality time, gifts, and acts of service.	У кожної дитини особливий спосіб сприйняття любові. Існує п'ять способів, як діти (справді, всі люди) говорять і розуміють емоційна любов. Це фізичний дотик, слова підтвердження, якісно проведений час, подарунки та послуги.
35.	Raising emotionally healthy children is an increasingly difficult task these days.	Виховувати емоційно здорових дітей стає все важче завдання на сьогоднішній день
36.	All children are selfish, so they are often unaware of the importance of communicating in ways that are not familiar or comfortable	Усі діти егоїсти, але вони часто цього не усвідомлюють важливість спілкування незвичними способами.
37.	Some parents, particularly those who did not receive much love in their own childhood, tend to skip the importance of nurturing a child.	Ті батьки, які отримували мало любові у власному дитинстві, схильні пропускати важливість виховання дитини.

38.	By the use of requests, you are guiding and encouraging her to take responsibility.	Використовуючи прохання, ви направляєте та заохочуєте дитину брати на себе відповідальність.
39.	Issuing commands is necessary and appropriate at times.	Накази іноді є необхідні потрібні.
40.	Commands are a negative means of control because they require harsher tones than requests, with a downward voice inflection at the end of the statement.	Накази є негативним засобом контролю, тому що вони вимагають більш різких тонів, ніж прохання, з відмінкою голосу в кінці висловлювання.
41.	The more you use authoritarian techniques such as commands, scolding, nagging, or screaming, the less effective you become	Що більше ви використовуєте авторитарних підходів, такі як команди, лайки, ниття або крики, менш ефективно вони діятимуть.
42.	Children are great observer	Діти надзвичайно спостережливі.
43.	Gentle physical manipulation can move a child in the appropriate direction	Обережні(делікатні)фізичні маніпуляції можуть м'яко зкерувати дитину.
43.	Please be careful not to confuse negativism with defiance.	Будьте обережні, не плутайте заперечення із непокорюю.
44.	If you punish a small child for this, you are not only hurting him but directly interfering with his normal development.	Якщо ви караєте за це маленьку дитину, ви не тільки робите їй боляче, а й прямо заважаєте її нормальному розвитку.

45.	Negativism usually starts when children are two, but you can see examples of it in virtually every age	Заперечення зазвичай починається з двох дітей, але можна бачите приклади цього практично в кожній епосі.
46.	Instead of taking a great risk and hurting your child, why not gently guide her to where you want her to be?	Замість того, щоб ризикувати і завдавати шкоди своїй дитині, чому б обережно не направити її туди, куди ви хочете?
47.	Defiance is openly resisting and challenging parental authority	Непокора — це відкритий опір і виклик батьківськiвству.
48.	Behavior modification can also control a child's behavior.	Зміна поведінки також може контролювати поведінку дитини.
49.	Behavior modification cannot convey unconditional love.	Зміна поведінки не може передати безумовну любов.
50.	Using your child's primary love language doesn't mean that you may not also use some of the other love language.	Використання основної мови любові вашої дитини не означає, що ви не можете також використовувати деякі інші мови любові
51.	Understanding your child's primary love language will help you choose the best method of discipline.	Розуміння основної мови любові вашої дитини допоможе вам обирати найкращий метод дисципліни.
52.	Critical words can be painful to any child, but to this child, they will be emotionally devastating	Критика може бути болючою для будь-якої дитини, але для цієї дитини вона буде емоційно руйнівною.

53.	Parents are a child's first and most important teachers.	Батьки – перші та найважливіші вчителі дитини.
54.	We can prime our child's learning pump by continually filling his emotional tank.	Ми можемо налаштувати навчальний насос нашої дитини за допомогою постійно наповнюючи свій емоційний резервуар.
55.	A child who is starved for love and acceptance from his parents will have little motivation to accept the challenges of learning in the early years or later in school.	Дитина, якій бракує любові та прийняття з боку батьків, буде мають слабку мотивацію прийняти проблеми у навчанні в ранні роки або пізніше в школі.
56.	This traumatic break ruptures the child's emotional tank and drains his interest in learning.	Цей травматичний розрив розриває дитину емоційно і виснажує його інтерес до навчання.
57	A child whose parents have divorced will usually show lessened academic interest for several months until some measure of security and assurance of love can be restored to his world.	Дитина, чиї батьки розлучилися, зазвичай демонструватиме знижений інтерес до навчання протягом кількох місяців, поки в її світі не відновиться певна міра безпеки та впевненості в любові.
58.	A child who is doing well emotionally will have the concentration, motivation, and energy she needs to use her abilities to the maximum.	Дитина, у якої емоційно все добре, буде матиконцентрацію, мотивацію та енергію, необхідні для максимального використання своїх здібностей.

59.	In contrast, if she is distressed with anxiety or melancholy, or feels unloved, she probably will have problems with concentration and attention span and feel a decrease in energy.	Навпаки, якщо вона страждає від тривоги чи меланхолії, або відчуває, що її не люблять, вона, ймовірно, матиме проблеми з концентрацією та концентрацією уваги та відчує зниження енергії.
60.	You are the key to your children's ability to learn and succeed in every way.	Ви – ключ до здатності ваших дітей навчатися та досягати успіху в усіх відношеннях.
61.	We define love as looking out for another person's interests and seeking to meet her needs	Ми визначаємо любов як турботу про інтереси іншої людини та прагнення задовольнити її потреби
62.	They may give very valid reasons for their anger, but at the root of those specifics is a lack of love.	Вони можуть наводити дуже вагомі причини для свого гніву, але в основі цих особливостей лежить брак любові.
63.	Processing anger and then training your children to deal with it in a mature way is one of the hardest parts of parenting.	Переробити гнів, а потім навчити своїх дітей справлятися з ним у зрілий спосіб — одна з найважчих частин виховання.
64.	The child intensely needs to feel loved, to know that someone really cares.	Дитині дуже потрібно відчувати, що її люблять, знати, що хтось дійсно піклується.
65.	The child may or may not receive meaningful love from the custodial parent	Дитина може отримувати або не отримувати значущої любові від батьків-опікунів

66.	If they are aware of the child's primary love language, their efforts at meeting his emotional needs will be more effective.	Якщо вони знають про основну мову любові дитини, їхні зусилля щодо задоволення її емоційних потреб будуть більш ефективними.
67.	A child whose language is gifts receives tremendous pleasure from getting presents and wants others to enjoy this same pleasure.	Дитина, мова якої - подарунки, отримує величезне задоволення від отримання подарунків і хоче, щоб інші отримували таке ж
69.	A teenager in this difficult stage may not be able to receive any love language except physical touch, and only then if you are quick about it.	Підліток на цьому важкому етапі може бути не в змозі сприймати мову любові, окрім фізичного дотику, і лише тоді, якщо ви поспішаєте.
70.	Teenagers at times make it difficult for you to fill their emotional love tank	Підліткам іноді важко наповнити їх емоційний резервуар любові
71.	Whatever your child's love language may be, remember that it's important to speak all five languages.	Якою б не була мова любові вашої дитини, пам'ятайте про це важливість розмовляти всіма п'ятьма мовами.
72.	To be effective in discipline, parents must keep the child's emotional love tank filled with love.	Щоб бути ефективними в дисципліні, батьки повинні дотримуватися потреби в емоційній любові дитини, наповнений
73.	Historically, all kinds of societies have regarded human beings as moral creatures	Історично склалося так, що всі типи суспільств вважали людей моральними створіннями.

74.	It is beyond the scope of this book to deal with the full arena of discipline	Це виходить за рамки цієї книги про дисципліну.
75.	Being immature, a child loves in a self-oriented fashion.	Будучи незрілою, дитина любить самотійно.
76.	When we resort to punishment first, later we cannot easily consider the real needs of the child.	Якщо ми спершу вдаємося до покарання, пізніше нам нелегко зважати на справжні потреби дитини
77.	The denial stage is accompanied and followed by intense anger.	Стадія заперечення супроводжується і супроводжується інтенсивною гнів.
78.	A child who is openly angry may have temper tantrums, verbal explosions, and may even be physically destructive.	Дитина, яка відкрито сердиться, може мати істерики, словесні вибухи і навіть може бути фізично деструктивною.
79.	With your children, you have a tremendous resource of love.	Маючи дітей у вас є величезний ресурс любові.
80.	The most essential emotional element in a happy and healthy marriage is love	Найсуттєвіший емоційний елементом щасливого та здорового шлюбу є любов
81.	The best way to love your children is to love their mother [father]	Найкращий спосіб любити своїх дітей – це любити свою матір [батька]

82.	Genuine love is quite different, in that it places the needs of the other person first and desires for the partner to grow and flourish.	Справжня любов зовсім інша: вона ставить на перше місце потреби іншої людини та бажання, щоб партнер зростав і процвітав.
83.	Doing something that you know your spouse would like is one of love's fundamental languages.	Робити те, що, як ви знаєте, хотілося б вашому подружжю, є однією з основних мов кохання.
84.	Speak your spouse's primary love language; speak your children's love language.	Розмовляйте основною мовою кохання вашого чоловіка; говоріть своєю мовою дитячої любові.
85.	Filling a child's love tank can seem difficult at times: you are tired, your child is demanding, and you may feel that you need love yourself.	Наповнити резервуар любові дитини часом може здатися складним: це так втомився, ваша дитина вимоглива, і ви можете відчувати, що вам потрібно. Люби себе
86.	What is true of verbal development is true in all areas of intellectual growth.	Те, що стосується вербального розвитку, вірно в усіх сферах інтелектуального зростання.
87.	Children are more emotional than cognitive— that is, they remember feelings more readily than they do facts.	Діти більше емоційні, ніж пізнавальні - тобто вони запам'ятовують почуття легше, ніж факти.
88.	The key to your child's learning is you, from infancy on through all the years of formal training	Ключем до навчання вашої дитини є ви, починаючи з дитинства протягом усіх років формального навчання

89.	In place of love, the child often feels confusion and fear, neither of which are good companions for learning.	Замість любові дитина часто відчуває розгубленість і страх, і те, і інше не є хорошим супутником для навчання.
90.	A child who is doing well emotionally will have the concentration, motivation, and energy she needs to use her abilities to the maximum.	Дитина, у якої емоційно все добре, матиме концентрація, мотивація та енергія, які їй потрібні для використання здібності до максимуму.
91.	Moving from concrete to abstract thinking is a huge step, and not all children can accomplish it on cue.	Перехід від конкретного мислення до абстрактного — це величезний крок, і не всі діти можуть зробити це за наказом.
92.	One sign of anxiety in children is an inability to easily make eye contact	Однією з ознак тривоги у дітей є нездатність легко робити зоровий контакт.
93.	The emotionally deprived child will have difficulty in the simplest	Емоційно депривована дитина буде відчувати труднощі в найпростішому.
94.	The key to motivating a child is to get her to take responsibility for her own behavior.	Ключ до мотивації дитини – змусити її взяти відповідальність за власну поведінку.
95.	Your children will reach their highest motivation and success in learning at school when they are secure in your love.	Ваші діти досягнуть найвищої мотивації та успіху навчання в школі, коли вони в безпеці у вашій любові.

96.	Parents who have not learned to control their own anger are not likely to train their children how to do it.	Батьки, які не навчилися контролювати своїх гнів навряд чи навчить своїх дітей, як це робити
97.	Loving service is not slavery, as some fear.	Любовне служіння — це не рабство, як дехто боїться.
98.	We serve our children, but as they are ready, we teach them how to serve themselves and then others.	Ми служимо нашим дітям, але як вони готові, ми навчити їх служити собі, а потім іншим.
99.	We want you to remember that a love language is not set in stone.	Ми хочемо, щоб ви пам'ятали, що мова любові – це не так закладено в камінь.
100.	The supreme value of discovering your child's primary love language is that it gives you.	Найвища цінність виявлення основної любові вашої дитини мова полягає в тому, що вона дає вам.

ДОДАТКИ

Табл.1 Засоби спілкування.

Табл.2 Типи дотиків в "Словник дотиків" М. Аржилі.

Дотик	Значення дотику
Погладжування, ласка (<i>stroke, caress</i>): тіло, обличчя, волосся	Вияв афекту, теплих почуттів, інтимно-романтичного ставлення / наміру
Поплескування (<i>pat</i>): рука, передпліччя, спина	Дружнє ставлення, підтримка, підбадьорювання
Рукостискання (<i>shake hands</i>), офіційний поцілунок (<i>formal kiss</i>)	Вітання, прощання
Обійми (<i>hug, embrace</i>)	Вітання / прощання інтенсивного характеру, привітання (поздоровлення)
Тривалі обійми (<i>sustained embrace</i>), тримання за руки (<i>hand-holding</i>)	Задоволення від близьких стосунків
Дотик під час розмови (<i>touch while speaking</i>): рука, передпліччя, плече	Посилення соціального впливу
Короткотривалий дотик (<i>brief touch</i>)	Привернення уваги
Стимування (<i>pull</i>), підштовхування (<i>push</i>)	Керування діями
Професійні дотики (<i>professional touches</i>)	Виконання завдання (професійного характеру), увага до тіла (несоціального характеру)
Лоскіт (<i>tickle</i>)	Гра
Удар (<i>hit</i>), шкрябання (<i>scratch</i>), ляпас (<i>slap</i>), стусани (<i>kick</i>)	Агресія, вияв негативного афекту

SUMMARY

This master's thesis is devoted to the examination of the term love discourse, strategies of expressing love and their transformations in the Ukrainian translation of H. Chapman's work "5 Love Languages to Children".

The purpose of the study: to investigate and to characterize the features of the term love discourse and to analyze the methods of its reproduction in the translation from English to Ukrainian based on the research material.

Achieving the goal of the work involves solving the following tasks:

1. Determine the essence of love discourse.
2. To analyze the main strategies of love in love discourse based on the material of H. Chapman's work.
3. To analyze the ways of translating the manifestation of love for children in the text of H. Chapman.

The object of the research is translation methods and strategies of transformation in English and its translation into Ukrainian.

The subject of the study is the peculiarities of the translation of love discourse based on the material of H. Chapman.

The main methods of research:

- critical analysis of studies on this problem;
- system analysis;
- comparison method,
- descriptive method (methods of internal and external interpretation).

The concept of "love" is complex and multifaceted, this concept often becomes the subject of research in many humanitarian and non-humanitarian disciplines. That is why there is a great interest in love discourse. In addition, love can be conveyed through various strategies, expressive and emotional means.

So, the scientific novelty of the study of the proposed work lies in the fact that in this work transformations and their strategies of expressing love were singled out in

order to preserve pragmatic functions in the translation of the Ukrainian-language text of H. Chapman's work.

The practical significance of the work is that the data obtained as a result of the research can be applied both in the field of philology and, in particular, translation studies, as well as psycholinguistics and psychology.

The main issues discussed in the work can be included in the development of lectures on translation studies and stylistics used in the translation of literary texts.

As a result of the work, the theoretical foundations of love discourse in linguistics and translation studies were considered. There was also examined about family love discourse.

In order to more broadly reveal the topic of the strategy of expressing love, we considered the expressive and emotional means of expressing love for children in the work of H. Chapman.

But in the last chapter translation transformations and their use in H. Chapman's work were analysed. Transformations are extremely important, because with the help of using various translation transformations, the translator manages to create a text corresponding to the original, observing the norms and conveying the necessary information that the author of the original wants to convey to his audience. Especially used grammatical transformations in the work are omission and addition. Instead, the lexical transformation of the specification allows to find the most correct counterpart for the context of the target language.